

Upravištvost: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Insleratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za izposojstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor:
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Petnajstletnica Češkoslovaške

Danes se češkoslovaški narod spomi-
nja petnajstletnice svojega končnega
osvobodjenja: 28. oktobra 1918 je nacio-
nalna Praga pretrgala zadnje vezi, ki so
spajale narod z državnopravno nasled-
nicno belogorskih zmagovalcev, s habs-
burško monarhijo.

Pred petnajstimi leti! Kdo se ne bi
danes, v teh zamračenih dneh, z rado-
stjo spominjal prevratnih dni, ko je ev-
ropska reakcija ležala na tleh obnem
z razbitimi okovi majhnih narodov?
Spomini na prekipajoče navdušenje
prevratnih dni se ne vračajo samo Če-
hom, marveč tudi nam Slovencem, ki
smo dan pozneje slavili največji triumf
v svoji zgodovini.

Danes ni časa in ne razpoloženja za
proslavo petnajstletnice. A v življenju
mladih držav pomeni tudi podlugo de-
setletje datum. Živimo v dobi, ko lahko
že petletnica postavi zgodovinski mej-
nik. Spritočijo te nagli izpremembe in
mučnih negotovosti ima zlasti mlada dr-
žava vso pravico, da se ob takih oblet-
nicah ozre nazaj k svojemu izhodišču in
da se njen narod živo zavé smisla svo-
jega prevrata.

Češki in naš nacionalni prevrat sta se
izvršila v času, ko so z zmago antante
prišle v mednarodno politiko ideje, ki
so jih dotlej oznanjali samo prosvetlje-
ni misleci. Ideje o enakopravnosti velikih
in majhnih narodov, o samoodlobi na-
redov, o Društvu narodov kot organu
mednarodnega miru in sporazuma, o ar-
bitraži, o razorožitvi itd. Zdelo se je,
da je štiriletna vojna človeštvo teme-
lito izpreobrnila in ga navdala z ideal-
izmom, ki bo svet preuredil in dvignil
od temeljev.

Smisel našega osvobodjenja se je kras-
no ujel s tem novim duhom, ki je pro-
dril v najvišje kroge enako kot v
mnogoce zmagovitih in premaganih na-
redov. Prezident mlade češkoslovaške
republike T. G. Masaryk je že med svet-
ovno vojno ideološko utemeljil Novo
Evropo, zgrajeno na svobodi vseh na-
redov in na njihovem prijateljskem so-
žitju, urejenem na podlagi idej pravi-
čnosti in medsebojnega razumevanja. Za-
snova Nove Evrope je bila v živem na-
sprotju z vojno ideologijo premaganega
pangermanstva. Na njegovi strani: prus-
ko brutalni imperializem, zanikanje
majhnih narodov in njihove pravice do
življenja, načelo politične in gospodar-
ske nadvlade, ponemčevanje, kolonizaci-
ja Nemcev v slovanskih deželah. Na na-
sprotni strani: načelo narodne samood-
lobe, priznanje vsakega naroda, ideje
sporazuma in arbitraže, možnost širokega
izživljanja vseh samorasnih narodnih
kulturo. Tu in tam stremiljenje po novi
organizaciji Evrope: medtem ko je Nem-
čija s svojimi trabanti hotela spraviti
vso Evropo pod prusko kopito in z na-
siljem obvladati narode, je bila na na-
sprotni strani očitna volja po ustvaritvi
svobodne združbe narodov. Ta težnja je
še pred tremi leti — kako daleč se nam
to zdi danes! — dobila krono z Brian-
dovim, žal prepoznanim načrtom o Pan-
evropi.

Prav je, da pogledamo v tem trenut-
ku petnajst let nazaj in se zavemo, kje
stojimo danes:

Pangermanstvo je zopet vstalo in se
pojavi pred zavestjo Evrope kot njen
največji in najtežji problem. Njegov duh
je isti, kakor je bil pred vojno in v vo-
jni, samo da je poprijel še brutalnej-
še oblike. Pangermansko-imperialistične
ideje, ki so jih prej zastopali veleagrari,
dvorni in vojaški krogi, so danes
evangelizirali obubožani množice, ki si od
politične zmage hitlerjevske Nemčije
četajo rešitev brezposelnosti in drugih
porečih socialnih vprašanj.

Med tem ko je v Nemčiji in že prej
v Italiji zmagala reakcija zoper duha, ki
je bil tudi miselni nositelj našega pre-
vrata, je nasprotna stran čedalje bolj
negotova in neodločena. Danes na strani
velesil pogotovo ideje, ki bi jih združ-
vale k enotnemu odporu zoper nevar-
nost onega istega pangermanstva, če-
gar usoda žal ni bila odločena niti z go-
rami mrličev in s potoki krvi. Ideje, ki
so stale pred Evropo ob koncu I. 1918.,
imajo danes daleč vpliv samo še na po-
litiko Francije.

In tu se nam kaže ves mednarodni
pomen obstoja Češkoslovaške republike.
Češkoslovaška je ideolog in idejni orga-
nizator Male antante in politika Male
antante pomeni nadaljevanje mednarod-
ne politike dosledno in duhu našega pre-
vrata. Konvencija Nove Evrope, združ-
na z imeni Masaryk in Beneš, je polo-
žena kot življenjajaznoži zarodek v osno-
vo Male antante; medvojni ideolog Nove
Evrope in njegov najožji učenec in sode-
lavec predstavlja kontinuiteto s pre-
jšnjim in današnjo politiko. Vzajemnim
naporom Češkoslovaške, Jugoslavije in
Rumunije je uspelo prekrizati že mar-
tikak račun in očvrtniti marsikatero ne-
varnost. Duh našega prevrata, duh ena-
kopravnosti vseh narodov in držav, je
petnajst let po prevratu stvarno, dasi
ne formalno izrinjen iz mednarodne po-

PRED VLADARSKIM SESTANKOM V GJURGJEVU NA DUNAVU

**V nedeljo ali ponedeljek se sestane Nj. Vel. kralja Boris in Karol
— Sestanku bosta prisostvovala tudi bolgarski ministrski predsed-
nik Mušanov in rumunski zunanji minister Titulescu**

Beograd, 27. oktobra. p. Iz Sofije po-
ročajo, da je v zvezi s sestankom kra-
lja Karola in kralja Borisa odpotoval
kraljev adjutant Tanev v Gjurgjevo, da
izvrši vse priprave za sestanek obeh
vladarjev, ki bo v nedeljo popoldne ali
v ponedeljek dopoldne na Dunavu v bli-
žini Gjurgjeva. Kralj Boris odpotuje iz
Sofije v spremstvu ministrskega pred-
sednika Mušanova. Kralj Karol pa bo
prispev v spremstvu zunanjega ministra
Titulescu z jaho »Vojvoda Mirča«.
Sestanku obeh kraljev bosta prisostvo-
vala tudi Mušanov in Titulescu.

**Titulescu o uspehu svojega
potovanja v Sofijo, Atene
in Ankaro**

Beograd, 27. oktobra. p. Dopoldne je
imel rumunski zunanji minister g. Titi-
lescuro ponovno daljši razgovor z našim

zunanjim ministrom g. Bogoljubom Jev-
tičem. Ob 11.30 sta oba ministra spre-
jela v rumunskem poslaništvu jugoslo-
venske novinarje. G. Titulescu je bil
zelo dobro razpoložen in je novinarjem
takoj v početku o uspehu svojega po-
tovanja v Sofijo, Ankaro in Atene izja-
vil med drugim:

Potoval sem v balkanska glavna me-
sta na uradna vabila iz Sofije, Aten in
Ankare. Izkoristil sem to priliko za raz-
govore z voditelji balkanskih držav o
problemih, ki so na državnem rodu, zla-
sti pa o ojačenju prijateljskih zvez, ki
že obstajajo med balkanskimi državami
ter o ohranitvi in organizaciji miru na
Balkanu. Vračam se z najboljšimi vti-
si. Deljansko sem ugotovil, da se napor
Poljske in držav Male antante za utrdi-
tev miru docela sklada in koordinira-
jo ter da obstoja na Balkanu iskrena
želja po miru. Organizacija trajnega in

trdnega miru je v največji meri v inte-
resu držav Male antante. Dve članici
Male antante sta zaradi svojega geo-
grafskega položaja zelo zainteresirani
na Balkanu. Kolikor večja je nevarnost,
v toliko večji meri bo morala Mala an-
tanta vršiti svojo pacifiistično misijo v
srednji Evropi. Čim bolj bo organiziran
mir na Balkanu, tem jačji bo tudi v
srednji Evropi. Tako se torej Jugosla-
vija in Rumunija v svojem prizadevanju
za ohranitev miru na srečen način skla-
data. Moj obisk v Beogradu mi je dal
priliko, da si predočim, do katere mere
smo sporazumni. Obvestil sem svojega
jugoslovenskega tovariša o svojih raz-
govorih in v njegovi prisotnosti smem
dodati, da je naš sporazum popoln.

Oba ministra sta ostala nato še ne-
kak časa v nevezanem razgovoru v
družbi z novinarji in se tudi z njimi fo-
tografirala. Ob 12.10 je rumunski zuna-

nji minister Titulescu odpotoval iz Beo-
grada. Na postaji se je poslovil od nje-
ga naš zunanji minister g. dr. Bogoljub
Jevtič z višjimi uradniki zunanj-
ega ministrstva, jugoslovenski poslanik
v Bukarešti Čolak Antič, grški, rumun-
ski, češkoslovaški in bolgarski poslanik.
Rumunski poslanik Guranescu je spre-
mljal ministra do državne meje.

Titulescu se je dopoldne odpeljal tudi
na pokopališče, kjer se je poklonil na
grobu pokojnega ministra Pavla Marinko-
vića, brata bivšega našega zunanj-
ega ministra Voje Marinkovića. Pokojni
Pavle Marinković je bil namreč Titi-
lescuro intimni prijatelj še v času, ko je
bil poslanik v Bukarešti.

Pariz, 27. oktobra. s. »Petit Parisien«
je objavil razgovor z rumunskim zuna-
njim ministrom Titulescom o izidu nje-
govega potovanja po Balkanu. Titulescu
je z uspehom zadovoljen. Aktivnost Ma-
le antante na Balkanu ne pomeni nove
orientacije niene politike v srednji Ev-
ropi. »Anschluss« ostane za Malo an-
tanto tudi v bodoče resna nevarnost.
Mali antanti ni mogoče očitati, da bi za
gospodarsko obnovo Evrope ne kazala
zanimanja. V tem pogledu je predložila
ponovno konkretne predloge na Dunaju
in v Budimpešti, toda bila je vselej od-
klonjena. Prav tako je z največjo skrb-
nostjo proučila italijanske predloge, ob-
nem s češkoslovaškimi pridržki. Več
se trenutno ni dalo napraviti.

Vlada Alberta Sarrauta

**Nova francoska vlada je v glavnem obnova prejšnje
Daladierjeve vlade in prevladujejo v njej radikalni
socialisti**

Pariz, 27. okt. d. Albert Sarraut se je
včeraj ves dan pogajal z vodilnimi po-
litiki o sestavi nove vlade. Pogajanja
so trajala do 20., nakar je odšel k pre-
sedniku republike Lebrunu in mu sporo-
čil, da sprejema končevalno mandat
za sestavo vlade. Lista nove vlade je
bila definitivno sestavljena popolno in
ob 2.30 ponoči je ministrski predsednik
Albert Sarraut predstavil svoje sodelav-
ce predsedniku republike. Nova francos-
ka vlada je po svoji sestavi, kakor je
bila prejšnja, vlada meščanske leveice,
usmerjena nekoliko proti centru. Med
njenimi člani ni nič manj kakor 16 pri-
padnikov meščanske leveice v poslanski
zbornici in senatu.

Nova francoska vlada je sestavljena
takole:

predsedništvo in mornarica: **Albert
Sarraut** (rad. soc.);
podpredsednik in pravosodje: **Dalimier**
(rad. soc.);
notranje zadeve: **Chautemps** (r. soc.);
zunanje zadeve: **Paul Boncour** (brez
stranke);
vojska: **Daladier** (rad. soc.);
finance: **George Bonnet** (rad. soc.);
proračun: **Abel Gardey** (rad. soc.);
kmetijstvo: **Queuille** (rad. soc.);
trgovina: **Laurent-Eynac** (rep. sredi-
na);
pošta in brzojav: **Mistler** (rad. soc.);
javna dela: **Paganon** (rad. soc.);
delo: **Frot** (brez stranke);
prosveta: **De Monzie** (socialist);
kolonije: **Pietri** (lev. republikanec);
letalstvo: **Pierre Cot** (rad. soc.);
trgovinska mornarica: **Stern** (brez
stranke);
pokojnine: **Ducos** (rad. soc.);
narodno zdravje: **Lisbonne** (rad. s.).

Državni podtajniki so: pri predsedni-
štvu vlade **Andre Marie**, v zunanjem
ministrstvu **Francois de Tesson**, za stro-
kovno izobrazbo **Marcombes**, za kolonije
Auguste Brunet, za narodno vzgojo **Bi-
bie**, v vojnem ministrstvu **Guy la Cham-
bre**, v ministrstvu za telesno vzgojo **le
Georgue**, v ministrstvu za letalstvo **De-
lessage**.

V novi vladi so 4 člani demokratske
leveice iz senata, in sicer Sarraut, Gar-
dey, Lisbonne, le Gorgeu, en senator
brez stranke (Boncour), 12 radikalno-
socialističnih poslancev: Dalimier, Chau-
temps, Bonnet, Daladier, Queuille, Pa-
gonon, Cot, Mistler, Ducos, Marie, de Tes-
san in Marcombes, dva poslanka republi-
kanskih socialistov, De Monzie in Bibie,
en poslanec neodvisne leveice, La Cham-
bre, en neodvisen levičarski poslanec,
Brunet, dva poslanka radikalne leveice,

Laurent-Eynac in Delessage, en levi-
čarski republikanec, Pietri, dva nestrar-
karija, Frot in Stern.

Po poklicu je v novi vladi 10 odvetni-
kov, 5 profesorjev, 3 zdravniki, 2 novi-
narja, 1 kemik, 1 notar, 1 bančnik, 1 fi-
nancijski inšpektor in 1 višji sodni urad-
nik.

Nova vlada se bo sestala jutri, pri-
hodnjo sejo pa bo imela v ponedeljek.
Poslanski zbornici se bo predstavila
3. novembra. Vsekakor bo prišlo pred
sprejetjem finančnega osnutka še do ži-
vahne debate.

Položaj nove vlade

Sarrautova vlada je bila sestavljena glad-
ko. V vladi, ki je skoraj na las podobna
prejšnji, so radikalni odstopili dve nevažni
mesti neodvisnim levičarskim republikan-
cem, neznatni skupini, ki je glasovala proti
Daladierjevi vladi. Ta koncesija daje 30
glasov več Sarrautovi vladi, ki so ji tudi
socialisti obljubili boljše ravnanje kakor s
prejšnjo vlado. Splošna tajnost nove vlade
je v tem, da bo uporabljal izmenično ve-
čino, in sicer, da bodo v proračunski raz-
pravi za vlado glasovali enkrat socialisti
drugič pa za stranke sredine. Radikalni socia-
listi pa že tako ne morejo ugovarjati, ker
dobro vedo, da je levičarskega kartela ko-
nec in da jim je neobhodno potrebna pod-
pora raznih skupin, če se hočejo izdržati
kot naimočnejša vladna stranka. Zato je
Sarrautova vlada zadnji poizkus levičarske
vlade, ki so jo sestavili radikalni. Če bo pa-
da — najbolj ogrožena je to pot na zu-
nanje-političnem polju — bosta ostali sa-
mo še dve možnosti in sicer združitev me-
ščanskih strank v večinski blok ali pa raz-
pust zbornice in nove volitve. Včeraj so
govorili, da bi se z novimi volitvami morda
obnem vršil tudi plebiscit.

Kako bo parlament sprejel novo vlado,
je danes še težko reči, ker bo razen radi-
kalne soci-listične stranke, ki bo odločno
za vlado, večina skupin počakala na vlad-
no izjavo in šele potem zavzela svoje sta-
lišče.

Financijski minister Bonnet je imel dolg
razgovor z Abalom Gardevem, novim mini-
strom za proračun. Gardev je bil nekoč
generalni poročevalec finančnega odbora v
senatu in je že večkrat izjavil, da je treba
proračun brezpogojno sprotati v red. Nova
vlada namerava predložiti zbornici načrt,
po katerem naj se doseže definitivno ravn-
notežje; načrt bo izdelal Gardey. Bonnet
sam se je doslej zmerom zavzemal za sta-
bilnost franka in bo tudi v bodoče zasto-
pal to stališče.

Žrtve železniške nesreče v Franciji

Pariz, 27. oktobra. AA. Vodstvo držav-
nih železnic razglša, da znaša definitivno
število pri nesreči cherbourskega ekspresa
ubitih ljudi 56.

»blagra« se otrsajo in branijo celo alps-
ki Nemci. Nasproti pangermanski in
če treba panitski fronti stoji danes
fronta prebujenih, zavednih, notranje in
zunanje organiziranih narodov in s svo-
jimi narodi čvrsto strnjenih držav. Ka-
korkoli moramo obžalovati needinstvo
vetesil, ki so pred 15 leti zaključile bor-
bo s pangermansko vodo, vdaajoč se del-
no že tedaj, še bolj pa danes varljivim
iluzijam, vendar nimamo nekdanjih av-
strijsko-ogrski Slovani povoda, da bi ža-
lovali pred ostanki duha, ki nam je pri-
nesel prevrat. Ta duh je iz nas prešel v
širše kroge, on še živi v Evropi in pre-
ko Male antante vpliva na nje usodo. Ta
duh bo morda že v doglednem času, ka-
kor je pokazal vzhodni pakt, privedel k

Končni izid volitev v Delavsko zbornico

**Nacionalni delavci in nameščenci so zbrali 16.306
glasov ter so dobili 21 mandator**

Ljubljana, 27. oktobra. Končni izid volitev v ljubljansko Delavsko zbornico je
bil po uradnih podatkih naslednji:

STEVILO ODDANIH GLASOV	v splošni skupini		v nameščenski skupini					
	modra	rdeča	modra	rdeča	bela	zel.	nevelj.	
na rednih voliščih	6548	7429	5188	2489	946	449	759	228
na obratnih voliščih	5099	10753	3917	984	146	88	89	374
pismo	1053	666	673	133	35	23	25	135
Skupaj	12700	18848	9778	3606	1127	560	873	737

V smislu določil člena 29 volilnega reda
dobe

v splošni skupini:
lista nacionalnega delavstva 15 mandator
lista Strokovne komisije 23 mandator
lista Jugosl. strokovne zveze 12 mandator

v nameščenski skupini:
stan. lista nacionaln. nameščenstva 6 man.
lista Nav. priv. nam. Jugoslavije 2 man.
lista Strok. zv. priv. in trgovskih
nameščencev Jugosl. 1 man.
lista Združ. zasebnih in trgov.
nameščencev Slovenije 1 man.

Skupno so dobili: nacionalni delavci in
nameščenci (modri) 21 mandator, sociali-
stični delavci in nameščenci (rdeči) 25
mandator, krščansko-social. delavci in na-
meščenci (beli in zeleni) pa 14 mandator.

Na listi nacionalnega delavstva so bili
izvoljeni: 1. Juvan Rudolf, socialni refe-
rent, Ljubljana; 2. Bajt Anton, uradnik

OUZD, Maribor; 3. dr. Bohinjec Joža, rav-
natelj OUZD, Ljubljana; 4. Strac Jakob,
rudar, Trbovlje; 5. Kralj Franc, kovinar,
Jesenice; 6. Kosem Dragotin, strojni stavec,
Ljubljana; 7. Nadižar Ignac, ključavničar,
Litija; 8. Galjot Simon, zidar, Ljubljana;
9. Gerčar Ivan, tkalni mojster, Kranj; 10.
Choc Janko, tkalec, Maribor; 11. Kravos
Vladimir, strokovni tajnik, Ljubljana; 12.
Korene Anton, natak, Ljubljana; 13. Kot-
nik Ivan, mizar, St. Pavel; 14. Mrovlje Del-
fn, čevljarški pomočnik, Ziri; 15. Pregelj
Leopold, ključavničar, Maribor.

Na listi nacionalnih nameščencev so bili
izvoljeni: 1. Zemljik Joško, industrijski
uradnik, Ljubljana; 2. Vrančič Vlado, ban-
čni uradnik, Ljubljana; 3. Gilčev Dragotin,
odvet. uradnik, Maribor; 4. Plemlj
Rado, rudniški uradnik, Hrastnik; 5. Meli-
cer Franc, trg. sotrudnik, Ljubljana; 6. inž.
Rudež Alfred, industrijski uradnik, Jese-
nice.

Po odgoditvi razorožitvenih pogajanj

Zeneva, 27. oktobra. AA. Prihodnja seja
predsedništva razorožitvene konference bo
9. novembra. Če bi se pokazala potreba, bo
že teden dni prej. Medtem bo tajništvo
Društva narodov preuredilo besedilo angle-
škega načrta razorožitvene konvencije in
upostevalo vse izpremenjavalne predloge,
ki so bili predloženi po prvem čitanju. Ta-
ko izpopolnjeni načrt bo nato predložen
vsem delegacijam. Obnem se bodo vršila
tudi nova pogajanja, tako da bo mogoče
misli na izpopolnitve tega načrta. To se
bo zgodilo med 9. novembrom in 4. decem-
brom, ko se bo sestel glavni odbor, ki bo
imel zadnjo besedo o tej konvenciji, ker
so v njem zastopane vse države na raz-
orožitveni konferenci.

Silen orkan v Kanadi

Halifax, 27. oktobra. d. Na vzhodni obali
Kanade je razsajal silen orkan s prelomom
oblakov, zaradi česar je bila prekinjena vsa
obalna plova. Tudi železniški promet so
morali ustaviti. Ker so mnoge telefonske
zveze potrpane, se manjkajo podrobnosti
gotovo pa je, da je izgubilo življenje mno-
go ljudi in da je škoda ogromna.

Svobodna cona za Avstrijo na Sušaku

Beograd, 27. oktobra p. »Politika« je ob-
javila vest z Dunaja, da so tamkajšnji go-
spodarski krogi poučeni o predlogu za
ustanovitve svobodne cone na Sušaku za
avstrijsko trgovino. Svobodna cona bi ime-
la enake svrhe kakor avstrijska v Testu.
Preko nje bi izvažale in uvažale blago
srednjeevropske kontinentalne države. Po-
ganjanja za ustanovitve take cone na Su-
šaku zavise od tega, ali bo mogoče na Su-
šaku zgraditi potrebna skladišča za av-
strijsko trgovino. Pogajanja se bodo
pričela v kratkem. Avstrijski gospodarski
krogi pripisujejo temu načrtu velik pomen
in želijo, da bi se realiziral. Še preden ti
prišlo do sporazuma z Nemčijo, ki bi ve-
ljal avstrijsko trgovino na Hamburg.

Poslanik Jovan Dučić v nastopni avdijenci

Rim, 27. oktobra p. Novi jugoslovenski
poslanik pri Kvirinatu, g. Jovan Dučić, je
bil danes v nastopni avdijenci pri italijan-
skem kralju, kateremu je izročil svoja po-
verilna pisma. Z dvora se je odpeljal na
grob Neznane junaka, kjer je položil vene-
c. Tudi v Panteonu je položil venec na
grob pokojnih italijanskih kraljev.

Nemški plebiscit

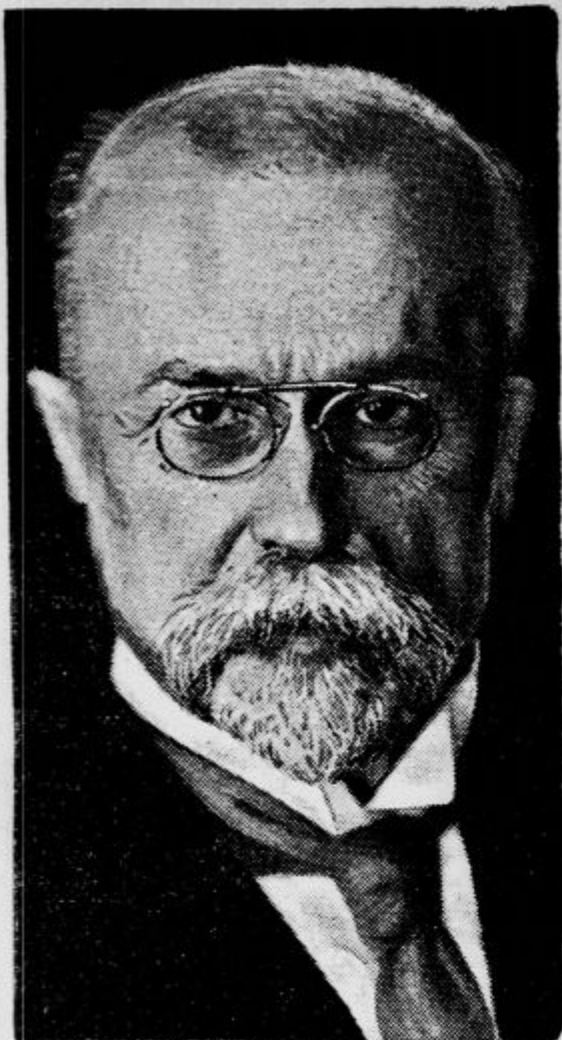
Berlin, 27. oktobra. AA. Lista kandida-
tov za državnozbornske volitve vsebuje več
sto imen in bo za vseh 36 volilnih okrožj
ista. Med prvimi desetimi kandidati so
kancelar Hitler, njegov namestnik Hies, mi-
nistri Frick, Göring in Gobbels, vodja na-
rodno-socialističnih napadalnih oddelkov
Roehm, ministra Darre in Seldte, podkan-
celar Papen in bivši minister Hugenberg

Poplave v Besarabiji

Bukarešta, 27. oktobra. g. Zaradi nali-
vov zadnjih dni grozi Besarabiji resna ne-
varnost za poplave. Blizu Pagine je dopol-
dne voda odnesla kmetički voz s tremi ljud-
mi, ki so vsi trije utonili. Že škoda, ki
so jo doslej povzročile poplave, je zelo ve-
lika.

Naši kraji in ljudje

Tomaž G. Masaryk

prezident bratske Češkoslovaške Republike, ki danes praznuje petnajstletnico obstoja. Dosmrtni prezident, oče republike, ki vodi skozi zmedo današnjih dni k napredku in svetli bodočnosti ves čil in z nezmanjšano žilavo delavnostjo kljub svojim 83 letom.

Zima se javlja s snegom

Ljubljana, 27. oktobra

Lepi jesenski dnevi, ki so nam privoščili zadnji čas še precej solne toplote in prekrasno simfonijo barv, so obetali, da bomo letos praznik pokojnih počastili v najlepšem vremenu. Redko katero jesen je še toliko krasnega cvetja, kakor se ga je letos ta čas nežno šopirilo po ljubljanskih vrtovih. Toda slovenska jesen je svojevleka. Preko noči je obrnila jadra, hladno je zavlelo z gora, vso noč je bilo, da smo se ustrašili novih povodnj. Tudi čež dan je še deževalo, dopoldne so se med čež ponujale tudi snežinke. Sele popoldne so se nalivale, vendar je od časa do časa še rosilo.

Planine so zagrnjene v sive oblake. A kakor nam poročajo, je povsod v višjih legah izdatno snežilo in bo sneg najbrž kar obležal. Kakor nam poročajo iz Maribora je tudi Pohorje močno zasaženo skoraj vse do doline. Enako je snežilo v konjskem okraju in drugod do štajerskih višjih krajev.

Ozračje je, zlasti še v Ljubljani in na Gorenjskem, zelo ohlajeno. Zvečer nam je toploer na prostem beležil samih 5 stopinj R. A barometer je padel na 756. Zima torej naglo razvija ofenzivo. Ali pri vsej muhavosti letošnje jeseni lahko vendar upamo, kakor nam trdijo vremenslovci, da bomo imeli v novembru še nekaj zelo lepih dni.

Opravljalnost zaradi ponarejenih tisočakov

Ljubljana, 27. oktobra

Pred dobrim tednom smo objavili poročilo o nekaterih aretacijah, ki so bile v Ljubljani izvršene zaradi razpečavanja ponarejenih, tako zvaljenih Perčičevih tisočakov. Vsi aretiranci so bili odgnani v Zagreb, kjer se vrši vsestranska, temeljita razprava. Ali medtem, ko se prav nič niso znane podrobnosti in ugotovitve preiskave, se seveda v Ljubljani razpletajo kar najrazličnejše govorice, ki jih širijo razni vsevedni modrijani. In ne bi bilo ljubljansko,

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srova povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« gorenice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nepravilne. »Franz Josefova« gorenica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

če opravljalnost ne bi v afero vmešavala tudi raznih splošno znanih mož, med njimi zdravnikov, advokatov, trgovcev in drugih. Uradno nam zdaj poročajo: »Po Ljubljani se zadnje dni tendenciozno širijo vesti

o aretaciji raznih uglednih oseb, ki so baje zapletene v ponarejevalsko afero. Vse te vesti so izmišljene in brez vsake podlage. Širjenje takih vesti utegne povzročiti kazensko postopanje.«

Kdo je govoril resnico?

Še dve, tri beležke z razprave v Novem mestu

Z zaključkom glavne razprave v Novem mestu je dokončan uvod v finale tragičnega dogodka v Anžlovarjevi hiši v št. Vidu na Dolenjskem. Razprava je dokazala, čeprav ne vseh, vendar številne okolnosti, ki so dovolj jasno označile ozračje, v katerem je živela obtožena trojica.

Vsi, ki so sledili razpravi in so čuli izpovedi obtožencev in vse argumente dokaznega postopanja, se niso mogli ubraniti vtiska, da je bil tisti prelepi kot na Gorenjskem, kjer je vendar toliko poštenih in značajnih ljudi, pravo gnezdo tihotapev, morilcev in moralnih izpriencev, ki so svoje nečedne posle opravljali z veliko rafiniranostjo, tako da se je v teku let nabralo več umorov in »samomorov«, ki so kljub vsestranskim preiskavam ostali nepojasnjeni. Prav tu v tem kotu, ki ga pozna po golniškem zdravilišču vsa država, je bil zasnovan in pripravljen umor hčerke starših Anžlovarjev, ki je po vsej pravici razburil javnost, posebno pa Dolenjsko. Saj se to še ni dogodilo, da bi kdo na tako razbojniški, a vendar preudaren način usmrtil svojo ženo, ki je ni bil vreden, da bi se imenoval njen mož, kaj še, da bi užival vse življenje ob njeni strani.

Razni zločini, ki so se dogodili okrog Golnika in Križ, a so ostali nepojasnjeni, so nedvomno še Andreja Malijsa, makar da on pri njih ni bil udeležen, bodili, da je svoj zločinski naklep izvršil do kraja seveda v prepričanju, da bo tudi ta zločin ostal nepojasnjen kakor več drugih. Ako pa je bil on pri tistih nepojasnjenih delikatih soudeležan, si je pač bil svest svoje »sposobnosti« in je pričakoval, da bo tudi to pot spravil preiskavo na krivo sled z nastavljenimi lestvami, podtaknjeno uro, odtrgano železno prepono za lino in podobnim. Vestno izvedena preiskava je kmalu dognala vse prave akterje zločinstva in s tem prekrizala Andreju ta račun in morda še katerega...

Med glavno razpravo so se dodobra izlučili značajni obdolžencev, čeprav so ti čisto dosledno tajili, si lagali in drug drugemu očitali neresnico. Ko so Andreja Malijsa v početku razprave pripeljali v dvo-

rano, je bil videti razburjen, vendar se je na moč premoval, da se ne bi prenačil do kakega usodnega priznanja. Vztrajal je vse dotlej, dokler ga niso sootčili z bratom Antonom. Tedaj mu je njegov pogum upadel in tudi na večkratne pozive predsednika se ni upal pogledati brata Antona v oči, kaj šele, da bi zdržal njegov pogled, ko mu je jasno in s poudarkom zaludal v obraz: »Andrej, nikar ne laži, kar je, je! Priznaj vse, sedaj nima pomena tajiti.« Na vse to je vedel odgovoriti le: »Tone, pomisli dobro, kaj govoriš! Če tako govoriš, ni čudno, da časopisi tako pišejo.«

Iz zagovora Andreja Malijsa je bilo razvidno, da je tudi v podrobnostih svoj zagovor dobro premislil in je na vsa vprašanja, ki jih ni pričakoval, lapidarno odgovarjal: »Ne vem.« Ko so mu dokazali, da brat ni mogel skozi lino v hišo in mu je ta pri konfrontaciji povedal, da mu je Andrej odprl pri vežnih vratih, je zakrknjeno trdil, da mu ni odprl in ne ve nič, kako je prišel Anton v hišo.

Anton Mali je ves čas razprave zatrjeval, da odkrito priznava in priča vse, kakor se je v resnici dogodilo. Večkrat so mu solze zalile oči in brez odpora je pripovedoval o dogodku usodne noči, kakor bi opisoval povsem nepomembne pripetljaje. Marija Golmajerjeva se je morala braniti proti močnemu obtožnim izpovedbam obeh soobtožencev, vendar je dočedno vztrajala pri prvotnih izpovedbah in z vso vneto žensko zgovornostjo zavračala njune trditve. Bila je ves čas razprave še dokaj mirna, le govor državnega tožilca jo je potrl, da je izbruhnila v plač.

Do zgodnjega jutra se je zavlekla razprava, dokazno postopanje in govori tožila in braniteljev. Vse dolge ure so zdržali številni poslušalci v dvorani. Smrt je dihal po dvorani. Predsednik okrožnega sodišča dr. Kavčič pa je ob 5.30 nepričakovano razglasil, da je razprava sicer končana, a da bo sodba razglašena v torek. Lilo je izpod neba, ko so v mrzlo jutro zapušali poslušalci in sodniki sodno poslopje, obtožence pa prepeljali nazaj v samotne celice.

Pred gradnjo moderne šolske poliklinike

Stala bo v Aškerčevi ulici nasproti Srednje tehnične šole — Stavba bo veljala poldrug milijon

Ljubljana, 26. oktobra

»Jutro« je v zadnjem času ponovno pisalo o vprašanju streme za državno šolsko polikliniko, ki se danes vključ vsem številnim komisijam, intervencijam, obljubam in nameravam silovitam. Še zmerom nahaja v stari razpadajoči Deckerjevi baraki na dvorišču dr. učiteljskega. Pred nekaj dnevi je naš list poročal, da se bo poliklinika, ki se na zimo sicer nima kaza dejati, preselila v palačo Dunav na Aleksandrovi cesti, pa tudi iz tega ni bilo nič. Zdej je za-

Bodoča šolska poliklinika v Ljubljani (model)

vod našel skromno stanovanje v Gledališki ulici, kamor se bo preselil o prvem. Povsem jasno je, da poliklinika v trhlji, vsej preluknjani baraki ne bi mogla prezimiti, in največji paradoks bi bil, če ta zavod, katerega naloga je, skrbeti za zdravje tisočev šolske mladine, ne bi z dostojno streho mogel garantirati zdravja predvsem svojememu zdravniškemu in pomožnemu osebju.

Medtem pa je akcija za zgradbo lastne strehe čez šolski polikliniki, ki je že del časa v teku, toliko napredovala, da nismo več daleč do realizacije. Od vsega početka je bilo jasno, da poliklinika ne bo mo-

gla razviti vse svoje delavnosti, dokler ne pride do lastnega, prostornega, dostojno opremljenega doma. Gradba je že zdavnaj predvidena, denar je že naložen v banki, prostor za stavbo je prav tako že določen, načrti so pripravljeni — samo dejstvo, da neke formalnosti glede zgradbišča še niso bile urejene, je oddalilo izvedbo zasnutka.

Po informacijah, ki nam jih je prijazen stavil na razpolago direktor Higienškega zavoda g. dr. Petrič, v čigar področje spada tudi drž. šolska poliklinika, bo stavba

zavoda. Hiša bo dvonadstropna in bo zgrajena v modernem, praktično lepem slogu, tako da bo bilo vanjo dovolj solnca in čiste zrake, ki sta mladini bolj potrebna kot vse drugo. — Gradnja je proračunana na poldrug milijon dinarjev. Ta vsota je že naložena v podružnici državne hipotekarne banke v Ljubljani, in sicer je Higienški zavod prejel en milijon kot posojilo iz izseljenškega fonda (od tega je zavod dva obroka po 100.000 Din že vrnil, še preden je vsoto dvignil), pol milijona pa je za zgradbo votiranega iz fonda za zaščito učencev.

Dasi je vse drugo že zdavnaj v redu, pa se zadeva že tri leta zavlačuje samo zaradi vprašanja stavbišča. Po zakonu je mestna občina dolžna, da stavi prostor za poslopje na razpolago. Mestna občina ljubljanska je to svojo obvezo izpolnila s tem, da je ponudila parcelo poleg otroške bolnišnice in Strelški ulici, ki pa nikakor ni primerna za zgradbo poliklinike, ker ima poleg drugih nedostatkov tudi to napako, da je mnogo premajhna. Higienški zavod je drugod iskal prostora in se odločil, naj bi poliklinika stala v Aškerčevi ulici nasproti srednje tehnične šole, kjer ima na nadzvo ugodnem kraju pripravne parcele križevniški red, poleg njega pa državni erar dve manjši, za kateri bi križevniški red svoje rade volje zamenjal. Pred kratkim je zdaj mestna občina pri sodišču uvedla prepis svoje parcele od Strelški ulici na državo, da jo tako odkupi za one dve parceli pred srednjo tehnično šolo. Ko bo ta formalnost opravljena, bo poliklinika prišla do svojega stavbišča v Aškerčevi ulici in z gradnjo se bo pričelo. Licitacija za oddajo del je že razpisana.

Ne samo v interesu zdravja šolske mladine, ki je je okrog 10.000 v Ljubljani, temveč tudi v interesu mestne občine same je, da se državna šolska poliklinika čimprej dogradi. Mestna občina bo imela zdaj tudi priliko, da svojo lastno nepopolno in v slabih prostorih nameščeno polikliniko združi z državo, tako da se bo zdravstvena in socialna zaščita šolske mladine v Ljubljani vršila pod enim strokovnim nadzorstvom, ker sase na ta način bo mogla v polni meri dosežati svoj uspeh.

Tragična smrt mladega trgovca

Hrastnik, 27. oktobra

Danes ob pol 6. zjutraj je izgubil življenje po nenavadnem tragičnem naključju mladi podjetni trgovec g. Ferdo Šoper v naselju Meksiški nad Dolom. Sinoti je naročil svoji gospodinj, naj ga zbudi danes ob pol 5. zjutraj, ker mora odpotovati v Sevnico, da bo tam prevzel slamo, ki jo je naročila hrastniška steklarna za ovijanje svojih izdelkov. Gospodinja je izpolnila njegovo naročilo in ko je bil g. Šoper že opravljen, je stopil še v svojo spalnico, iz katere pa je kmalu potem odjeknil strel. Ko je gospodinja stopila v spalnico, je njen najemnik držal v eni roki samokres, drugo roko pa ji je pokazal precej osmojeno z besedami: »Obstrelil sem se!«

Komaj je to spregovoril, je že omahnil in so takoj poslali po njegovega brata, ki je trgovec v Brnici. Ponesrečenca so z avtomobilom v največji naglici odpeljali k zdravniku g. dr. Neubergerju, ki pa je ugotovil, da je revež umrl že med prevozom. Samokres, ki ga je vedno jemal s seboj na trgovskih potih, se je sprožil in ga je krogla zadela v trebuh, kjer je prebila žile in povzročila notranjo izkrvavitve.

G. Ferdo Šoper je bil star komaj 25 let. Njegova dva brata sta znana trgovca in tudi on je bil na najboljši poti, da si osigura dobro bodočnost. Nad Dolom si je že gradil svojo hišo. Tragično preminilega mladeniča so položili na mrtvaški oder v hiši njegovega brata na Brnici pri Hrastniku, od koder bo v nedeljo dopoldne pogreb na dolsko pokopališče.

Bitka orožnikov s cigani

Ljubljana, 27. oktobra

Na Dolenjskem, zlasti še v predelih proti Kočevju in dalje proti Hrvtiski, postaja ciganska svojat čedalje bolj obsejna. Orožništvo ima s cigani vedno več posla, ker strahujejo zlasti stanovalce na samotnih krajih. Pripeti pa se tudi, da prihajajo ciganske družbe v vasi, kjer uganjajo vsakovrstne s'eparije, krajevo in ogražajo posameznike pa tudi cele družine.

V bližini Razlogov ob Kolpi je prišlo nedavno celo do spopada orožnikov s cigani, ki so kradli tam okrog in prodajali zlatino. Orožniki so zalotili 35letnega Jožefa Brajdiča, 26letnega Marka Hudoroviča ter njuni priležniki Štefo in Olgo Hudorovičevo v bližini vasi, kjer so prodajali zlato in srebrno uro. Baš tedaj se je približala skupini orožniška patrila, ki je pozvala cigane, da ostanejo na mestu in se udajo. Cigani pa povelja niso šušali, marveč so se spustili v beg. A na begu so se nekajkrat ustavili in pričeli streljati. Orožniki so seveda takoj vrnilo milo za drago. Po pobegu ciginov so našli dvocevno lovsko

Čuj, kaj močiček PALMA ti pové; Da, le podpetnik PALMA je za teli Elastični le z njim te tvoj korak, v trpežnosti noben mu ni enak; ne shodi se, kot nov je in brez hibe, če v njem si vzpel se na najvišje hribe. Dobiš jih pri vsakem čevljarju.

puško z dvema nabojema, štiri usnjate listnice, ki so jih cigani brčkone kje ukradli. 52 Din gotovine, boljše črno obleko, sivkast suknjič, razno drugo obleko, cigaretno dozo, dve britvi in še nekaj drugih predmetov. Orožniki so cigani Štefo in Olgo kmalu dohiteli, dočim sta Brajdič in Hudorovič pobegnili, čeprav sta bila obostreljena in sicer eden najbrž v glavo, drugi pa v ravena.

Drugi ciganski par, 25letni Jožef Hudorovič in njegova priležnica Mici Hudorovičeva, ki sta bila dolgo časa zaposlena pri pripravljanih gramozah v Polomu, sta pa te dni vlomila skozi okno v Mauserjevo trgovino. Odnese sta večjo zalogo sladkorja, precej čaja, sveč, sardin, razne obleke, žganja, tobaka in drugih predmetov, v vrednosti 2014 Din. Prilastila pa sta si tudi 400 Din kovancev, nakar sta jo popihala za svojimi ljudmi nekam na Hrvtisko.

Kdaj je lepota popolna?

Venka teče neguje danes ne samo obraz, temveč tudi svoje telo. Prava lepota se mora odražati v vsaki stvari, ki jo stvarka lepe gradi — nenekdo teče ženo. Z uporabo »EAU DE LAHORE« je mogoče dati preim mladostno obliko. Uporaba je zelo enostavna, a odlična sigurna. Eau de Lahore je tanezljivo in poceni sredstvo za negovanje telesnih delov. Stoklenica v vrednosti 40 Din. Prodaja in razpisila po polti: Nobilit, parfumerija, Zagreb, Hlica 34 — Jelačičev trg 15.

CECIL B-DE MILLE

znamenju križa

Film razkošja, bede in trpljenja v starem Rimu. Neron zažge Rim. Cirkus Maksimus. Smrt kristjanov v areni. Divje zveri. Zmaga križa.

Predprodaja vstopnic od 11. do 13. — Rezervirajte prostore! Predstave ob 4., 7. in 9 1/2.

Kljub ogromnim nabavnim stroškom cene običajne!

Elitni kino Matica
Telefon 21-24.

KULTURNI PREGLED

Praga — središče slovanskega dela

Slovanstvo ni več rodoljubarski sen ali prazna fraza, marveč je realen program, ki se uresničuje korak za korakom in samo z delom generacij. Predvojno slovanstvo je videlo svoj Jeruzalem v Moskvi, ker se je zdelo, da bo največji slovanski narod lahko uresničil sen manjših narodov in položil temelje kulturnega, a pozneje tudi političnega in gospodarskega slovanstva. Ta sen je že zdavnaj zatnil. Slovanska ideja ne zavisi več od števila posameznega naroda, marveč zgolj od onih, ki idealno verujejo in realno delajo. To so najbolj razumeli v Pragi. Kramaveč neoslavizem je sicer še vedno računal z dominantno ulogo Rusije v kompleksu slovanskih vprašanj, vendar je tudi on stari sen izpremenil v realnejši program. Slovanska misel, ki je po svetovni vojni stopila v novo razdobje svoje ga razvoja, pa se je morala še bolj približati konkretnosti, če je hotela zavzeti svoje mesto med idejami, ki vodijo povojnega človeka. Konkretno delo, praktično delo — to je geslo časa in to so najbolj razumeli v Pragi. V tem je Praga daleč prekosila vsa ostala slovanska središča, zato je danes središče dela za slovanstvo.

Predvsem je že zdavnaj zavrnjena unifikacijska misel, ki je pač še sad 19. stoletja z njegovo vero, da velika masa vse zmote

in da življenje stremi po izenačevanju. Slovanske veje so se domov na široko zarasle, posamezni slovanski narodi so postali polne, zrele individualnosti in hočejo živeti po svoje. Vsa stremjenja po izenačenju so pogubna in tuja slovanskemu življenjskemu občutju. Trenja, ki še danes motijo odnos med posameznimi slovanskimi narodi, izvirajo pretežno ali iz težnje po nadvladi ali iz pretiranega plemensko - narodnega egoizma, ki ne mara v ničemer popustiti. Na tej osnovi je nemogoče realno slovanstvo. Danes je vsa naloga slovanskega dela v tem, da iščemo in združujemo slične točke posameznih slovanskih narodov in da skušamo organizirati redno in smotno kulturno izmenjo med Slovani in se počasi podrežati skupnim interesom, ki jih imamo pred neslovanjskim svetom.

To nalogo je Praga odlično razumela in od pretrata eem je nastala na Češkoslovaškem, zlasti pa v glavnem mestu, dolga vrsta korporacij in društev, ki delujejo za zblizanje s slovanskimi narodi. Naj samo omenim Slovanski inštitut, osrednji zavod, ki se ne posveča samo znanstvenemu delu, marveč začenja organizirati tudi praktične etike in jih usmerjati k skupnemu smotru. Ta inštitut utegne imeti že v bližnji bodočnosti veliko ulogo v organiziranju slovan-

ške vzajemnosti, zakaj vprašanja dozorevajo vedno bolj in kar kličejo po enotnem intelektualnem vodstvu.

V Pragi je silno olajšano praktično in teoretično slovanstvo delo, ker je zelo dobro preskrbljeno z gradivom, ki se tiče slovanskega sveta. Ogledimo si samo prejšnje javne knjižnice. (Podatki po dr. K. Pražčiju). Knjižnica Narodnega muzeja ima okrog 100.000 zvezkov v raznih slovanskih jezikih (med njimi 5654 jugoslovenskih), vseučiliška knjižnica šteje okrog 55.000 slovanskih knjig, knjižnica mesta Prage jih ima 3682, knjižnica Narodopisnega oddelka Narodnega muzeja 7000. Slovanska knjižnarna ministrstva zunanjih zadev je največja knjižnica za slovanske studije sploh, saj šteje okrog 180.000 zvezkov, ki so razdeljeni v posebne oddelke (ruskega, poljskega, srbskohrvatskega, slovenskega, bolgarskega, ukrajinskega, beloruskega, lužiškosrbskega). Mimo tega deluje v Pragi Ruski zagrančni zgodovinski arhiv, ki takisto razpolaga z velikim številom ruskih knjig. Omeniti je treba knjižnico Slovanskega seminarja, ki šteje 26.000 zvezkov. Posebne javne knjižnice imajo v Pragi Rusi, Ukrajinci, Jugoslovenci, Lužičani. V celoti šteje Praga 28 čisto slovanskih knjižnic in več kot pol milijona slovanskih knjig (brez čeških in slovaških!).

V čitalnicah Slovanskega inštituta, v Mestni čitalnici in akademski čitalnici ima vsak, kdor se zanima za slovansko sedanjost, na razpolago skoraj vse slovanske liste in revije. V Pragi izhajajo časopisi,

ki danes predstavljajo in vodijo slovansko misel v srednji Evropi: slavistični znanstveni organ »Slavica«, čigar urednik je naš ugledni rojak, univ. prof. dr. Murko, »Slovanski prehled«, »Slavische Rundschau«, »Českoslov. - Jihoslov. revija« in dr. Izmed vseh dnevnikov v slovanskem svetu najizjemnejše poročila o slovanskih kulturah »Prager Presse«, a tudi »Nar. Listy« in »Česke Slovo« so usmerjeni v svet slovanskih kultur.

Delo znanstvenikov, delo vseučiliških seminarjev in delo posameznih redakcij slovanskih glasil predstavlja obenem z delom knjižnic in čitalnic, s celo mrežo slovanskih društev in posebej še z delom sokolstva, ogromen napor Prage za razvoj slovanske misli. Ta napor je pravilno usmerjen k dosegljivim ciljem: za njim stoji daljnovidno prizadevanje voditeljev češkega naroda, da pripravi slovanske narode o realno obstoječem skupnem interesu slovanskega uveljavljanja v Evropi. Ali čehi potrebujejo slovanstvo? Danes je položaj že tak, da lahko mirno odgovorimo: Slovanstvo potrebuje Čehi, ker mu je treba vodstva in realnega dela za skupne interese! — o.

Ivan Pregelj

Ne dai mi, Bog, take ničemerčnosti, da bi pisal še v svojem petdesetem letu,« je nekoč zapisal verašnji petdesetletnik Ivan Pregelj in s tem aforizmom vzpodbudil pokojnega Ivana Tavčarja k »Visoki kroniki. Zdej je Ivan Pregelj petdesetletnik in

še piše, ne iz ničemerčnosti, marveč iz iste notranje potrebe stvarjanja, ki je celo staremu Goetheju in tolikim drugim držala pero. Zakaj ne bi petdesetletniki ustvarjali, ko naši tridesetletniki po večini samo pišejo? Tavčar je dokazal, kaj zmore petdesetletnik; upajmo, da bo Pregelj tudi, zlasti v trenutkih, ko ga nič ne nagiblje k čuteni tendenci kakšnega »Zvornika«.

Ivan Pregelj je v današnji književnosti imen, ki ga vsi štejemo med prva. Lahko ee razhajajo sodbe o vrednosti njegovih posameznih spisov in o njih svetovnonazorskem elementu, ali pa okusi o Pregeljevem baročen slogu in z arhaizmi zavestno prepletem jeziku, ne more pa skoraj biti dvoma o tem, da je avtor »Plebanusa Joanesa« umetnik in da njegovo celotno literarno delovanje predstavlja svojevrsten pojav v naši literaturi. Pregeljevi spisi so izrazito poetična dela, priekajota iz življenja in globokega vrela rojenega pesnika, ki se pač izraža nekoliko naporno in v težkem jeziku, a je obdaren s stvarjalno imaginacijo in z občutljivim in gibčnim dahom.

Pregelji je kot pripovednik najzavestnejši dedič naše katoliške preteklosti; njegovi zgodovinski spisi ne obujajo samo podoba zašlega časa, marveč celo svojski vonj in barvo preteklosti: nihče drug pri nas ni umel a stilističnimi in jezikovnimi sredstvi, ponekod pa tudi a čisto pesniško inspiracijo, pričarati toliko starinskih elementov, kakor Pregelj n. pr. v »Zgodbah zdravnika Muznika« ali v omenjenem »Plebanusu Joanesu«. Nekatere njegove strani vzbujajo,

Domače vesti

* Slovo zastopnic bolgarskih žena. Poljske in češkoslovaške članice Jedinstva slovaških žena so se vrstile v domovino iz Ljubljane, bolgarske članice pa so v četrtek dopoldne iz Beograda odpotovale v svojo domovino. Zastopnice beograjskih ženskih društev so jih spremljale na kolodvor ter jim izročile v slovo mnogo cvetja. Predsednica bolgarske ženske zveze za politično enakopravnost žena ga Petrova je pri slovesu prepričevalno naglašala, da bodo članice ženskih društev z največjo vneto delovale za zblizanje obeh narodov že zaradi tega, ker so žene kot matere najbolj zavzete za mir. Ga. Daskalova, soproga umorjenega zemljoradniškega prvaka Rajka Daskalova, ki je zastopala žensko kmečko zvezo, pa se je s priščinimi besedami zahvaljevala za prijateljske sprejeme v Jugoslaviji ter poveljevala lepoto jugoslovenskih pokrajin. Nekaj članic Kola srbskih sester je bolgarsko žensko delegacijo spremljalo do meje.

* Dr. Wilfan v Beogradu. Dr. Josip Wilfan, predsednik kongresa narodnih manjšin, se je nekoliko dni mudil v Beogradu, kamor je prišel, da poroča o delu in sklepah kongresa narodnih manjšin v Bernu. V Beogradu je priredil predavanje o pomenu kongresa narodnih manjšin.

* France Grafenauer med svojimi rojaki. V Bilčovsu so stare orgle v župni cerkvi, ki so peče našim rojakom na Koroskem ob veselih in žalostnih dogodkih že okrog 100 let, izgubile sapo in treba je bilo poskušati za njih zdravilca. Pa so našli koroski bratje tudi najbližjega: Zaprošili so svojega dolgoletnega poslanca v du najskrajšem parlamentu in nekdanjem koroskem deželnem zboru g. Franceta Grafenauerja, moža orjaka, ki ga pozna vsa Koroska. Dasi je že v 74. letu starosti, je še vedno čil in krepek. Popravil je spretne orgle in pevec so bili tako veseli, da so še istega večera napravili svojemu nekdanjemu političnemu voditelju in svojemu starosti veselo podoknico. Pozno v noč so se sedeli skupaj in bo ostal vsem v spominu ta prijeten večer v družbi zaslužnega narodnega delavca.

Kožuhovino

v veliki izbiri dobite pri trvdki

BIZJAK FILIP

KONGRESNI TRG 8. 296

* Prireditve Kluba koroskih Slovencev v Celju. Dages ob 17.30 seja zastopnikov srednjega odbora in pododborov v Celju. Ob 20. koroski večer ob sodelovanju celjskih kulturnih društev v dvorani Narodnega doma v Celju. Jutri, v nedeljo ob 9.30 peto redna letna skupščina Kluba koroskih Slovencev v dvorani hotela »Evrope« v Celju. Popoldne skupni izlet v celjsko okolico. Članom kluba je odobrena polovna železniška vožnja.

* Razstava jugoslovenskih plakatov. V okviru XIV. ljubljanskega mednarodnega velesejma, ki bo od 30. maja do 10. junija l. 1934., bo prirejana tudi razstava jugoslovenskih plakatov. Uprava ljubljanskega velesejma vabi podjetja, ki se pečejo za izdelavo plakatov, da s svojimi proizvodi na tej razstavi sodelujejo. Razstavni prostor jim bo brezplačno na razpolago. V postev pridejo vsakovrstni stari plakati in osnutki za nove plakate vseh velikosti. Podjetja, ki so pripravljena sodelovati, naj se čimprej prijavijo uradu velesejma v Ljubljani.

* Krediti gozdnega ministrstva. Minister za gozdove in rudnike je dovolil, da se iz fonda za pogodovanje podeli izredni krediti 100.000 Din za nadaljevanje urejevanja nacionalnega parka Plitviških jezer in 30.000 Din za razširjenje gozdne drevesnice v Kragujevcu.

* Redna nedeljska služba božja na Šmarni gori se bo jutri za leto zaključila. Vendar bo pa tudi pozimi ob ugodnem vremenu sv. maša naslednje praznike: Na Brezmadežno spočetje, na sveti dan, na novo leto, dne 6. januarja in na svečnico, in sicer vedno ob desetih. Kdaj se bo pričela spet redna nedeljska služba božja, bo pomolči javljeno v časopisih.

* Ukletva koča na Peci se v nedeljo 29. t. m. z zaključkom letne sezone začasno zapre in bo spet odprta, ko nastopi ugodna prilika za smučanje. Dan ponovne otvoritve bo objavljen. Smučarje in smučarske klube prosi podružnica SPD v Mezi, da ji že zdaj prično pošiljati svoje prijave. Planinci so k zatvoritvi koče vabljani. Kadilnikova koča na Golici je za prta.

* Roblekov dom na Begunjski ostane odprt ob nedeljah in praznikih še ves november in december in morda vsjo zimo.

* Novi grobovi. V Laporju pri Slovenski Bistrici je umrl v starosti 70 let upokojeni župnik in dekan g. Martin Medved, ki

je bil v začetku svetovne vojne aretiran in odveden v graške zapore. Kot dekan braslovske dekanije je leta 1931 stopil v pokoj ter se preselil v svoj rojstni kraj Laporje. V Ljutomeru je umrl v visoki starosti 87 let po kratki in mučni bolezni ga. Nina Ivančič-Deu, učiteljica, vdova po davčnem uradniku. Pokojna je bila vzorna pedagoginja, ki je polnih 40 let službovala v Ljutomeru ter je bila med prebivalstvom splošno znana in zelo priljubljena. V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Adela Planinčeva, hčerka višjega žel. revidenta. Pogreb bo jutri ob 14. — Iz frančiškanske cerkve v Ljubljani bo danes nastopil svojo zadnjo pot k Sv. Križu letalski kapetan 4. stopnje g. Franjo Rus. Za sinom edincem žaluje neotolajljiva mati, z njo pa tudi naša vojska, ki izgublja v pokojniku smelega pilota-lovca. Pokojnikom bodi ohranjen blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Josip Riboli je izgubil doktorat. Biv. št. advokat dr. Josip Riboli v Zagrebu, je bil te dni, kakor smo poročali, zaradi cele vrste prestopov in zaradi ponarejanja podpisa na menici obsojen na dve leti stroge zapore, na denarno globo, na plačilo sodnih stroškov, na plačilo zahtev oškodovanih strank in na izgubo častnih pravic za dobo dveh let. Advokatska zbornica ga je zaradi tega izbrisala iz svojega članstva. Ker po prestani kazni najbrže ne bo spet delal rigorozov, pomeni to, da je praktično za vedno izgubil doktorski naslov.

* Simončič spet na delu. Svoj čas se je mnogo govorilo in pisalo o mladem pustolovcu Ivanu Simončiču, ki je nastopal v Kraju in v Novem mestu kot filmski podjetnik in izvalil od ljudi precej denarja. Pred kratkim je doživel tudi Kamniški podjetnik. V Kamniku se je pojavil kot trgovski potnik in zastopnik neke ljubljanske tvrdke, za katero je prodajal kontejnerje, svilenke robe in razno perilo ter sprejemal na račun naročil 25-odstotno provizijo. Nekdo ga je ovidel orožnikom, da mu je izmaknil 50 Din. Pri natančnem pregledu dokumentov pa so orožniki ugotovili, da jih je Simončič ponaredil in da so opremljeni z drugačnimi žigi, kot jih ima ljubljanska tvrdka. Simončič je bil aretiran in izročen v zapore kamniškega sodišča.

* Divjaški napad iz zasede. Iz Kamnika poročajo: Delavec Uršič Filip se je vračal iz Kamnika proti Stahovici. Korakal je v mraku čisto mirno in brezskrbno, pri prvi hiši v Stranah pa ga je čakalo neprijetno presenečenje, ki bi ga kmalu stalo življenje. Naenkrat ga je obstopilo troje fantov, ki so bili vsi najbrž precej vrnjeni. Eden ga je udaril z motiko po hrbtu, drugi pa s kolo po glavi, da se je zgrudil na tla. Preden je trojica napadalec odšla, je prejel napadeni delavec nekaj udarcev, ki so mu prizadejali take poškodbe, da so ga morali takoj odpeljati v Kamnik k zdravniku. Okrožni zdravnik dr. Matjašič je ugotovil, da ima Uršič 5 cm dolgo zvežavo rano nad levo očišes, 3 cm dolgo rano pa na desni strani za ušesom ter več drugih poškodb po glavi in hrbtu. Zdravnik je izjavil, da je treba pripisati le naključju, da napadenec ni dobil smrtnih poškodb. Orožniki so vse tri napadalece aretirali. Sprva so zanimali vsako krivdo, nato pa so priznali, da so hoteli Uršiča nekoliko preplašiti. Zaslužijo eksplamirno kazen.

* Popravek. Poročilo pod naslovom: »Napaden v lastni hiši iz Novega mesta v 250. številki Jutra« se popravlja v toliko, da ni napadalec neznan, ampak je 22-letni Alojzij Zaplotnik. Oba, napadenec in napadalec, sta fanta, ki sta gredoča od volite v Toplicah vse popoldne po gostilni popivala, nazadnje pa se spira, zaradi česar je prišlo zvečer do krvavega obračuna.

ZVOČNI KINO IDEAL

Smeh! Smeh!

Anny Ondra

v veseli opereti

OKRUTNA PRIJATELJICA

Film smeja in zabave ter veselih dovtipov.

Režija: K. Lamač. Sodelujejo: Fritz Rasp, Werner Fuetterer.

Predstave vsak dan ob 4., 7. in 9½ zvečer.

Povej mi, kaj si zajtrkoval, pa ti povem, kako boš danes opravił svoj posel!

Vstati z desno ali levo nogo ni danes niti najmanj važno, toda ako ste imeli dober in zadosten predjuznik, odloča o razpoložljivosti in sposobnosti dela za ves dan. Ljudje, ki so izpostavljeni velikim naporom, pijejo za predjuznik okusno, koncentrirano, krepljeno hrano. Ovomaltine, ki se pripravljajo iz slada, mleka, jajc in nekoliko kakao-a. Kakao je pridjan samo zaradi boljše arome, a ne zaradi hranilne vrednosti. Ovomaltine ima tudi to prednost kot predjuznik, da se naglo in enostavno pripravi.

Ovomaltine se ne sme kuhati, ker se s kuhanjem uničijo vitamini.

* Močno kajenje povzroča tvorbo rume-nih, rjavih ali črnih oblog na zobovju. Za kadičice in kadike je zaradi tega redna večkratna dnevna nega zobov z zobno pasto Odolom neobhodna potreba, ako se hočejo izogniti prebarvanju zobov. Zobna pasta Odol zanesljivo čisti zobe, ne da bi načela zobno sklenino. Zobna pasta Odol ima zaradi tega, ker ima obilno koroizidni sestavin, največjo absorpcijsko moč. Zato odstranjuje vso nečistočo, neprijeten vonj in vse barvne snovi, ki ostanejo na zobeh od kajenja, jedi in pijače in ki povzročajo prebarvanje zob. Zobna pasta Odol napravi zobe bele in daje čisto sapo.

* Obidele oblike barva v različnih barvah in pisirna tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

u— Francoski inštitut v Ljubljani priredi prihodnji teden dve skioptični predavanji. G. Léon Rey, vodja francoske arheološke misije v Albaniji, bo govoril v ponedeljek 30. t. m. ob 18. o arheoloških izkopavanjih v Albaniji, v torek 31. t. m. ob 21. pa o pariških kipih. Prvo predavanje bo v vseučiliški zbornici drugo pa v društvenih prostorih v Narodnem domu. Vabljeni!

u— Za koncert učiteljskega pevskega zbora v ponedeljek 6. novembra je določen spored, na katerem so zastopani z največjimi svojimi deli naslednji skladatelji: Emil Adamič, Mihovil Logar, Slavko Osterc, Anton Lajovic, Pavel Šivic, Matetič, Stolcer-Slavinski in Tajčević. Spored pa odpravi najstarejši in najslavnejši naš skladatelj Jakob Gallus. Ze danes opozarjamo na ta koncert, saj so koncerti učiteljskega zbora vselej zanimivosti prve vrste, ker prinašajo nova sodobna dela jugoslovenskih avtorjev. Prodaja vstopnic: Matični: knjigarni.

Jesenska štajer. perutnina

ob sobotah pečena, sicer pa pitana sirova po najnižjih cenah. K njej najboljša stara vina po nezvisnih cenah. JANEŠ, delikatesa, Aleksandrova.

u— Jubilejni koncert Pevske zveze bo v nedeljo 29. t. m. ob pol 16. v stolnici v Ljubljani. Spored: Traven-Premri: »O vi vsi, ki mimo greste«; Hribar Angeliki: »Žalostna mati«; Martin Zeleznič: »Nasrečno ljudstvo judovsko«; Gallus: »Glejte, kako umira pravilnik«; Levčnik-Kimovec: »Zadnja večerja«; Matija Tomc: »Sedem poslednjih Jezusovih besed«; Premri: »Križu povisanemu«; Premri: »Križus je vstal«.— Koncert bo pelo v proslavo 1900-letnice Odrašenja okoli 300 pevcev. Ves spored je vokalni.

u— Violinist Karlo Rupel in pianistka Zora Zarnikova bosta imela kot prvo točko na koncertu v petek 3. novembra v Filharmonični dvorani Stolcerjevo Slovansko sonato op. 5. Stolcer je eden najvažnejših jugoslovenskih skladateljev, ki je s svojimi deli prodril v širni svet. Sonata, ki jo bosta izvajala naša umetnika, ima dva motiva. Prvi je vehementen, izrazujoč voljo in energijo, drugi pa prav nasproten, pristno slovanski, do obupa žalosten, kakor da bi tožil nad neizpremenljivo zlo usodo. Zmaguje energični nastop, hoteč pokazati našo silo in moč kakor tudi nezlomljivo voljo, kar nas dovede do zmage. To sonato je izvajal g. Rupel prvič na koncertu Male antante v Parizu leta 1930. ter dosegel najlaskavejšo oceno stroge pariske kritike. Pripravite se na ta koncert in z obilno udeležbo dajte priznanje umetnikom.— Prodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— Predavanje za obrtne vajence. Obrtniško društvo v Ljubljani odpravlja v ponedeljek 30. t. m. ciklus svojih zimskih predavanj za obrtne vajence. Predavanja se bodo vršila v predavalnici Obrtniškega vajenskega doma v šentpeterski vojašnici, vhod iz Lipičeve ulice 2. Prvo bo predaval predsednik društva g. Josipa Rebeka. Vajenec v svojem poklicu. Po predavanju se bo predvajal zabavni film. Opozarjamo gg. mojstre in vajence na to predavanje in vabimo k številni udeležbi.

u— Sokol I. poziva članstvo, da se udeleži pogreba dolgoletnega člana br. Milana Paternostra, finančnega svetnika, ki bo danes ob pol 14. izpred hiše žalosti. Gorupova ulica 3. Udeležba v civilu z znakom.

Krznarstvo KENK

LJUBLJANA, Židovska ulica št. 3

Izdelovanje in moderniziranje plaščev, jopic, kapov itd. Popravila hitro in poceni

u— Film ZKD. Afera polkovnika Redla, ki je l. 1913 dvignila toliko prahu, je ena izmed mnogih afer, ki so močno razsvetlile, kako gnila je bila Avstrija tik pred svetovno vojno. Polkovnik Redl z vohunsko oznako »Operball 13« je padel v mreže ruske vohunke Vere, ki je bila postala vohunka samo zaradi tega, da se maščuje za smrt svojega zaročenca, ki je bil ustreljen v Petrogradu kot vohun, a to ba je po zaslugi polkovnika Redla. — ZKD predvaja ta film dnevno ob pol 15. v Elitnem kinu Matiči.

u— Mučenje kristjanov v Rimu. Vsi vemo, kakšne borbe so bile in koliko krvi je bilo prelite v areni Velikega Cirkusa v letu 64. po Kr. Neron je bil tako rekoč plaval v krvi kristjanov. V svojo naslado je zažgal Rim in da bi sum odvrnil od sebe, je požiga obdolžil kristjane. Sledila so preganjanja in pokončevanje kristjanov v areni. Divje zveri, ki so trgale kristjane, so imele z žrtvami več usmiljenja kakor človek. Muke in preganjanja, ki so jih prestali kristjani vidimo v razkošnem filmu »V znamenju križa«, ki se predvaja v Elitnem kinu Matiči. Predstave dnevno ob 16., 19. in 21.15.

u— Preporodovci! Jutri ob pol 10. bo imela kulturno-znanstvena sekcija izredno zanimivo predavanje. Ker je tema zelo aktualna, je dolžnost vsakega zavednega Preporodovca, da se predavanja udeleži. Vabijo se tudi člani SOP.

u— Sokol na Viču priredi drevi ob 20. v dvorani Sokolskega doma prosvetni večer s predavanjem dipl. agr. br. Jamnika o vlogi in pomenu kmetijstva v našem narodnem gospodarstvu. Po predavanju nastop priznanih pevcev in družabni večer s sodelovanjem sokolskega orkestra. K predavanju so vabljeni zlasti kmetovalci z Viča in tudi ostalo občinstvo. Vstop prost.

u— Ljubljanski pododbor Združenja p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije bo imel danes ob 8. ustanovni sestank v mali dvorani hotela Metropol. Tovarišice in tovariši se vabijo, da se sestanka udeleže in tako pripomorejo k poživljenju družabnega in organizacijskega življenja p. t. t. uslužbencev.

u— Društvo »Skrb za mladino« v Ljubljani priredi kakor vsako leto tudi letos šteje obiskovalcev grobov. Vse obiskovalce prosimo, da v svrhu kontrole vržejo v nabiralnik vsaj en novic, saj bodo s tem storili mnogo v pomoč najsiromašnejšim, družstvu pa v bodrilo k vztrajnem delu.

u— Zveza gospodinjiskih pomočnic priredi kakor prejšnja leta tudi letošnji zimsko poučne tečaje za šivanje. Ko se prihlasi za tečaj dovolj udeleženk, se bo pouk takoj pričel.

u— Zahvala. Primarij g. dr. Minač, naš odlični kirurg in ortoped, je poklonil Telesno-kulturnemu društvu Ateni v Ljubljani 1000 Din za njegove socialne namene. Bodi mu iskrena zahvala z željo, da bi našel njegov vzgled posnemalce.

u— Blagopokojna ga. Amalija Mikličeva je volila za mestne uboge 500 Din in za Dom slepih 500 Din. Srčna hvala!

u— Srebrno uro je nekdo izgubil v noči od 26. na 27. t. m. okrog 22. ure na poti od drame po Tržaški cesti do Stana in doma. Pošten najditelj naj jo proti nagradi odda pri direkciji Jutrač v Knafličevi ulici.

u— Ponarejeni 50-dinarski kovanci. V neki trgovini v mestu sta bili včeraj dopoldne prijeti dve kmečki ženski, ki sta hoteli plačati nakupljeno robo s ponarejenimi 50-dinarskimi kovanci. Trgovski zastavljeneec je takoj, ko je prijel denar v roko, ugotovil, da gre za falzifikate. Poklical je stražnika, ki je obe ženski aretirali. Ker sta prišli ženski v mesto z dežele, baje z Dolenjskega, bo treba iskati kovačnico sicer precej nepredno izdelanih petdesetakov zunaj na kmetih.

ZVOČNI KINO DVOR

Telefon 27-30

DANES VELEFILM

Georg O'Briena

(kralja prerij)

Rumeni jezdec

Borba z zločinci prerij. Pravica pesti in samokresov. Boj z Indijanci. O'Brienov konj kot junak.

Senzacija dneva.

Predstave vsak dan ob 4., 7. in 9. zvečer.

Radio kotichek

Ljubljana, 28. oktobra

Današnji radioprogram otvori g. Bitez-nik z zabavnim predavanjem in bo razveseljeval poslušalce od 18.30 do 19. Potem bomo slišali nadaljevanje dr. F. Vebrskega predavanja »Ljudski nauk o dobrem in zlu.« Ob 19.30. Ob petletnici radiopostaje. Govori poštni direktor dr. Tavzes. Ob 20.30. Zunanje politični položaji. Dr. Stan-ko Jug. Ob 21. nam pa zapoje naš priznani kvartet Glasbene Matice več lepih zdravil in napitnic. Vmes zaigra g. Miloš Zihel na saksofon nekaj komadov skladatelj Savina, Lakea, Shepherd, Mascagna, Wiedoefta in Kreislerja. Večer zaključijo radio-jazz.

Jutri dopoldne bo najprej ob 8.30 gimnastika (Lojze Vrhovec), ob 9. bo imel dr. Gvido Rant versko predavanje, ob 10. bomo imeli prenos cerkvene glasbe iz stolnice, ob 11.30. Prenos koncerta z Dunaja. Dirigirja Toscanini. Ob 16. bomo slišali zanimivo predavanje ge. Jerasove o francoskem kmetu. Ob 16.30 pevski koncert. Pojo fantje na vasi. Ob 18. bo operna korepeticija s sodelovanjem gđ. Sokove in gg. Jelacina in Eržena Ob 20.45. Harmonika solo. Igra Edvard Kovač. Ob 21.45 se pa prične zanimiv instrumentalni koncert radioorkestra in sicer Rust: Pri perzijskem vodnjaku; Armandola: V Port-Saidu in Souvenir du Caire, Kotelbey: V kitajskem templu in Naef: Tri slike.

Danes poteče 5 let, odkar je bila radiofonska oddajna postaja v Ljubljani oficielno otvorena. Dogodek proslavi postaja z izvajanjem slavnostnih komadov, ki jih bo predvajal ob 20. uri radio-orkester in s spominsko-slavnostnim govorom po radiu, ki ga bo imel ob 19.30 vodja komisarijata direktor dravske direkcije pošt in telegrafov, gospod dr. Janko Tavzes.

„Orlov“

ščetka za zobe, najboljša izmed najboljših. Dobiva se povsod.

u— Prihodnja plesna vaja S. O. Preporoda bo drevi v dvorani Trgovskega doma. Vodi g. Jenko. Igra »Rony« jazz. Začetniki točno ob pol 20., ostali ob 20.

u— Plesna šola TKD Atene otvori svoje tečaje v početku novembra. Vršili se bodo ritmični tečaji za otroke, posebni ritmični tečaji za deklice in žene, plesne vaje za same deklice (primerna priprava za kasnejše plesne vaje z dijakmi) in družabni tečaji za moderne plesne za odrasle. Tečaje bodo vodili priznani strokovnjaki. Vsak tečaj, ki bo trajal 10 zaporednih vaj, stane 100 Din za osebo. Vse podrobnosti se dobe v dneh vpisovanja v beli dvorani Uniona, to je danes v soboto od 17. do 19. in v ponedeljek 30. t. m. ob istem času. Vaje se bodo vršile delno v licejski telodavnici, delno v beli dvorani Uniona.

u— Feniks, zavarovalna družba na življenje v Ljubljani je darovala Ciril Metodov, družbi za revne šolske otroke 500 dinarjev. Srčna hvala!

Iz Maribora

a— Priprave za veliko nacionalno manifestacijo. Zveza Maistrovih borcev je sklicala pretekli četrtek zvečer pri »Orlu« izredno sejo, na katero je povabila zastopnike vseh mariborskih nacionalnih, kulturnih, strokovnih in stanovskih organizacij in sta se seje udeležila tudi mestni župan g. dr. Lipold in komendant 45. pešpolka g. generalstabin polkovnik Glisčič. Sejo je otvoril in vodil predsednik Zveze Maistrovih borcev g. Skrabar, ki je po pozdravnem nagovoru v kratkih besedah orisal delovanje letos ustanovljene Zveze Maistrovih borcev, obrazložil namen se. stanka ter razvil kratak načrt velike nacionalne manifestacije, ki jo namerava prirediti Zveza ob priliki 15letnice priključitve Maribora in njegovega zaledja k Jugoslaviji. Za njim je povzel besedo mestni župan g. dr. Lipold, ki je poročal o uspehu svoje intervencije pri merodajnih oblasteh v Beogradu, kjer je dobil zagotovilo, da bo proslava domačega 45. pešpolka, ki se običajno obhaja 23. novembra vsakega leta, na nedeljo 19. novembra in se bo tako združila z veliko nacionalno manifestacijo. Ker bo združitve obeh proslav nedvomno povečala slajz nameravane nacionalne manifestacije, so vsi navzoči županovo poročilo z veseljem pozdravili, prav tako pa tudi poročilo narodnega poslanca g. dr. Pivka, ki je interveniral glede četrtnske vojnje, za katero je zaprosila Zveza. K besedi se je še oglašil pešpolnik 45. pešpolka g. Glisčič, ki je objubil, da bo vse storil kar je v njegovih močeh za čim lepši uspeh proslave. Na to je podpredsednik Zveze g. Malenšek predložil navzočim program v glavnih črtah, nakar je bil izvoljen odbor, ki bo izdelal spored svečanosti v podrobnosti. V odbor so bili izvoljeni mestni župan g. dr. Li-

prav kakor Flaubertjeva proza, vprav fiziološko občutje nekdanjega življenja in tiho nostalgijo za minulostjo; v tem pogledu je Preglj za špansko steno naturalizma skriti romantičar.

Poleg tega posebnega daru za obujanje minulih časov odlikuje Preglja imaginistični sposobnost, kakor jo ima le redkokateri naš pripovednik: njegove krajine so ponekod mehke kakor Watteaujevi pejzaži in drugod široke kakor krajine holandskih mojstrov. Samo Gradnikova poezija in Pregljeva proza sta nam dali z vsa umetniško prepričljivostjo pesniški pejzaž naših goriske zemlje: prvi za njen kraški del, drugi za ostro, a zdravo vzdruje toliminskih planin in dolin. Tudi goreniška pejzaža okoli Kranja in Kamnika sem proti Ljubljani ni nihče podal a takimi, duha Groharjevi slik spominjajočimi literarnimi akvareli, kakor Pregelj.

Ce si odmislimo Pregljev slog in pripovedno tehniko, so manj zanimivi ti isti njegovi spisi, ki obravnavajo sodobno življenje. Pregelj ne odpira sodobnosti vrat in oken na široko v svet, ne odkriva mu novih obzorij, ne vijejuje prevarnatih misli. Njegov svet so zaprte toliminske doline, farovci in njihov krog, kmečke hiše, podeželjske in ljubljanske cerkve, preprosta stanovanja in skromna omizja slovenskih razumnikov. Nodostala mu sveleške politure: je vzlie svoji barvnosti vnanosti ves domač, irhaat, a vendar ne toliko »nacionalen«, da bi zanimal tuj svet zaradi eksotike. Pregljve osebe so psihološko dokaj enolične in

razodevajo približno soroden življenjski kodeks: boj med človekom in Bogom, med krvo in idejo, med realnostjo in snom je motor njih dejanja in nehanja. Iz karakterjev prehajajo najrajši v tipe, ženske so ali napol svetnice ali napol razvratnice. Kakor Maurica, mika tudi njega problem seksualnosti, ki ga rešuje zgolj z nekim dualizmom. A tudi v prozi te vrste imaš nekoliko srečnih izjem, nekatere pastelno mehke, kakor iz sanj posnete življenjske slike, n. pr. »Dom matere Serafine«. V drugih zopet čutiš (n. pr. »Usahlji vrelci«) pisateljev intelekt, njegovo potrebo polemike ali eseističnega obravnavanja nekaterih problemov, pa njegovo iz zagrenjenosti romantičar potekajočo ironijo. Vzlic temu je Pregelj eden najlepših duhov v naši literaturi, toda kot duh je človek z vsemi notranjimi protislovji, ki jih samo živa predanost vodilni ideji ureja in enoto.

O Preglju doslej nismo imeli sintetične studije: petdesetletnica jo je prinesla (prim. Tine Debeljak, »Dom in Svet«, 1933, 7/8). Njegovi Izbrani spisi, katerih izdanje se ni zaključeno, ga kažejo poleg vsega drugega tudi kot plodovitnega pisatelja, zato ei smemo obetati, da tudi čez dvajset let ne bo pisal iz same ničumnosti, marveč pod imperativom, ki je dejal pisatelju že na začetni poti: Bodi!

Ali si že obnovil članarino Vodnikove družbe za letoš?

Kako so nekoč igrali

„Mlinarja in njegovo hči“

Navešiti hočemo samo nekaj opazk k slovenskim uprizoritvom te igre. Koliko jih je med nami, ki so že igrali v njej, še več pa takih, ki so jo gledali, morda že v rani mladosti, največ pa je takih, ki govore o njej in ki je sploh ne poznajo.

Prvič so jo igrali v bivšem stanovskem gledališču 1. novembra 1870 in to je bila prva tragedija na slovenskem odru. Do-hodek 244 gl. (65 kr. Nemške predstave isti dan prej dohodek 60 gl. d. 47 kr., pravi A. Trstenjak. (»Slov. gled.« 113).

Kaj se je takrat godilo po svetu? Pod kakimi vtisi so igrali in gledali igra na predniki?

»Metz je padel, Bazaine, izdajalec meksi-kanski, se je 27. oktobra Prusom vdal s 120.000 možmi. 28. oktobra so podpisali kapitulacijo... Pot v Pariz je sedaj odprta...« (»Slov. Narod«).

Kako so igrali?

— »Mlinar in njegova hči« je bila prva žaloigra, katero je včeraj z veliko in zaleteno pohvalo predstavljal dramatično društvo v gledališču deželnem. Prvakinja tega večera bila je gosposka Jamnikova, ki je delala mlinarjevo hčer. Gledališče je bilo tako polno, da veliko ljudi ni več noter moglo... (»Novice«).

»Slovenski igralci so izpeljali svojo nalogo prav zadovoljivo. Gosp. Noll je bil kot Konrad prav dober, posebno pri efekt-nih mestih. Gosp. Sustaršič je podal mli-

narja zelo drastično. Gosposka Jamnikova je bila kot Marica zelo prikupna in simpatična pojava in je jako lepo umrla, pa so jo z gromkim aplavzom k sreči zopet obudili k življenju. Gosp. Jeločnik je izpolnil v mali ulogi Matije vse nade, ki smo jih stavili nanj že pri njegovem prvem nastopu...« (»Laibacher Zeitung«).

Kolikor smo mogli ugotoviti iz zbirke gledaliških lepakov knjižnice Narodnega muzeja v Ljubljani, je bila igra na reperto

pold, polkovnik g. Glišić, Guštin in pred-
sednik Zveze g. Škrabar. Odbor bo imel
že danes svojo sejo.

a. Poziv Maistrevim borcem v Rušah.
Zaradi bližajoče velike nacionalne manife-
stacije ob 15letnici priključitve Maribora
k Jugoslaviji se pozivajo vsi ruski Ma-
istrevi borci, da se čimprej javijo v Po-
slovanje pri g. Albertu Koruzi.

a. Napredovanje v poljiški službi.
V višjo položajno skupino je napredoval po-
licijski okrajni nadzornik g. Fr. Canjko.

a. Ljudska univerza. Drevi ob 20/4, uri
predava v francosčini arheolog g. Leon
Rey iz Pariza o slavni pariskih javnih
spomenikih na podlagi lepih skulpturalnih
slik. Prireditelj je skupno s francoskim
krožkom. V ponedeljek 30. t. m. se ponovi
na splošno željo zelo uspešno predavanje
g. prof. Baša o Danski. Opozorjamo na izred-
no priliko, da spoznamo Dansko na podlagi
prelepih skulpturalnih slik, ki nam jih je
dalo na razpolago dansko poslanstvo v
Beogradu.

a. Obrtno nadaljevalna šola naznanja:
Ker spadajo naslednji t. j. vaje in vaje
iz Studencev, Tezna, Pobrežja, Košakov-
Kčevine v mestno obrtno nadaljevalno
šolo, se morajo vsi ti obrtni vajenci, ki še
niso stari 18 let, javiti ob 29. t. m. do 4.
novembra dopoldne med 10. in 12. uro na
mestnem načelnstvu zaradi vpisovanja v šo-
lo. S seboj naj prinesejo zadnje šolske iz-
pise, ki jih prejeto v 15. Dln kot prvi obrok šolnine.
Javiti se morajo brez izjeme vsi vajenci
in vajenke, ker ne bo nihče mogel položiti
pomočniškega izpita, če ni bil v tej šoli.

a. Prošnja hišnim posestnikom! Kakor
znano, bo mestna občina tudi letos
prišla z zbirko za pomoč akcijo za si-
romašne sloje našega mesta. Zadevna
akcija bo pa imela le tedaj uspeh, ako
bodo hišni lastniki skopno z najemniki in
podnajemniki kazali razumevanje za
stvar in po svojih najboljših močeh v de-
cajru in blagu (n. pr. ponošeno obleko in
perilo) podprli to akcijo. Naprosamo torej
bišne lastnike oziroma upravitelje, da ne
odklanjajo nabiralnih pol, ki jih bo mest-
na občina po svojih organih izročila, tem-
več naj povzročijo, da krožijo pri najem-
nikih in podnajemnikih. Od teh nabrane
prispevke naj hranijo in jih izročijo s svo-
jim prispevkom pooblaščenim organom
mestne občine proti prejemnemu potrdilu.

a. Iz obrtniških krogov. Drugi letošnji
izlet obrtnikov in njihovih naraščajo v
Limbuš pri Mariboru bo v nedeljo popo-
dne. Zbirališče bo ob 13.30 pred Narod-
nim domom, odhod pa točno ob 14. z obrt-
niško godbo na čelu. Mariborski slo-
venski obrtniki bodo počastili spomin
svojih pokojnih tovarišev na pobrezem
pokopališču na dan Vseh svetnikov ob 15.
s petem svojega pevskega zbora, dočim
bo njihova godba zaigrala več nagrobno
in žalostno.

a. Moški zbori, včlanjeni v Ipavčevi
župi, zapojo na praznik Vseh svetih na po-
kopališču nagrobno. Skupna vaja za ta
nastop bo v ponedeljek 30. t. m. v pevski
sobi Glasbene Matice. Arhiviraj naj prine-
sijo s seboj: Oj, Doberdob, Jamica (Ri-
har) in Tugospev (Tovarešsky). Vaja je
obvezna za vse, ki nameravajo nastopiti!

a. Kobanski razgledni stolp je v sta-
diju uresničenja. Agilni klub SPD »Meja-
je« je našel poti in sredstva za postavitve
razglednika pri Sv. Duhu na Ostrm vrhu.
Prihodnji teden 29. t. m. bo ogled na li-
cu mesta, k čemer so vabljeni vsi pri-
telji obmejnih planin.

a. Nočno lekarniško službo ima prih.
teten Mavčeva lekarna »Pri Zamorcu«
v Gosposki ulici.

Iz Celja

a. Korošci, pozor! Znani planinski pi-
satelj, koroški rojak profesor g. dr. Mišić
je izročil klubu koroških Slovencev večje
število izvodov svoje veleznimive in
krasno ilustrirane najnovejše knjige »V
porečju bistre Savinje«, ki se bo na prire-
ditvah kluba danes in jutri v Celju in 4.
novembra v Ljubljani prodajala po znižani
ceni v korist koroških Slovencev. Segajte
pridno po knjigi.

a. Skioptično predavanje prirediti sa-
vinjska podružnica SPD v petek 3. novem-
bra ob 20. Predaval bo predsednik SPD g.
dr. Pretnar iz Ljubljane o svojem poto-
vanju po južnih krajih naše države, o
njih lepoti in lepoti tamšnjih gor.

a. Gradnja zasilnega mosta čez Sa-
vinjo. Stroški za gradnjo zasilnega mostu
čez Savinjo so poračunani na 214.000 Din.
upoštevani pa niso stroški za napravo hod-
nička za pešce. Most bodo gradili v bližini
porušene kapucinskega mostu v smeri
proti železniškemu mostu. Gradbene stro-
ke bosta krila barska uprava in sreski ces-
tni odbor, mestna občina pa bo prispevala
okrog 18.000 Din za napravo hodnika za
pešce. Sreski cesni odbor je pozval deset
podjetnikov, da predložijo ponudbe. Gra-
dbena dela bodo oddana na pismeni licita-
ciji v torek 31. t. m. ob 11. dopoldne v pi-
sarni sreskega cestnega odbora v Celju. V
poštev bodo nrisli predvsem ponudniki, ki
bodo navedli najkrajši rok za dograditev
zasilnega mosta. Z gradnjo mostu bodo
prišli v začetku novembra.

Prvi velike 8*, z opombami in beležkami.
Prvi del ima skupen naslov »Za narode in
vsebuje oemii od l. 1883-1889. Prevajalec
domoljubna poezija, vendar najdeš tu že
nekateri znameniti pesni z značilnostmi
poznega Kranjčevića, med njimi »Kolo
sreče«, »Noč na Forcu«, »Stari obrbenjaki«,
»Radnik«, »Otpušteni vojnik«, »Na obali
uskočnega gradca« in dr. — Izdaja zbranih
spisov S. S. Kranjčevića je pomenljivo kul-
turno dejanje; z njo se odplačuje stari dolg
temu velikemu pesniku, ki sodi med naj-
markantnejše poete na vsem slovanskem
jazgu. »Minervat« je torej s svojo okusno
opremljeno izdajo Kranjčevića storila zna-
no uslugu domači knjigi. — Obenem s
Kranjčevićem namerava izdati isto zalo-
ništvo veliko antologijo z naslovom »Sto
godina hrvatske književnosti«.

Obsegala bo izbor poezije in proze od Gaja
do današ. Kranjčevići episi in antologija
bodo obsegali skupaj deset knjig, ki so
dane v subskripcijo po 80 Din mesečno.

a. Nova Evropska spominu Ivana Turge-
njeva. Zagrebški mesečnik »Nova Evropa«
ki je pred leti vzbudil pozornost s svoji-
mi številkami o Tolstom, Dostojevskem i.
dr., se je spomnil tudi petdesetletnice
smrti velikega pripovednika Ivana Turge-
njeva. V oktobrski številki sta izšla o
njem dva zanimiva članka: N. Fedorova
»Ivan Turgenjev i Rusija« in V. Rozova
»Rusija Ivana Turgenjeva«. Ostala vsebi-
na zvezka je takisto posvečena Rusiji in
ruski kulturi. N. Fedorov piše o M. Gor-
kem in A. Amfiteatrovu, N. Melnjikova

a. Tekmovanje izložb v Celju. Združe-
nje trgovcev za mesto Celje je podarilo
z nagradno tekmovanje najlepših izložb
5. novembra v Celju 2000 Din. Trgovsko
društvo v Celju pa 1000 Din, za kar se
prireditveni odbor aranžerske tekme iskro-
no zahvaljuje.

a. K tragični smrti lastnika realitete
pisarne g. Antona Arzenška v Celju nam
sporočajo, da je g. Arzenšek izvršil ob-
upno dejanje zaradi bede in ne zaradi do-
loščice.

a. Huda nesreča pri cirkulari. V če-
trtek je cirkulara zgrabila 25 letnega brez-
poselnega mizarskega pomočnika Vinka
Dobovičnika z Dola pri Frankolovem za
desnico in mu odrezala štiri prste. Dobo-
vičnik se zdravi v celjski bolnišnici.

Gospodarstvo

Zahteve jugoslovenskega obrtništva glede obrtnega zakona in šušmarstva

Kakor je »Jutro« že kratko poročalo,
se je v nedeljo, ponedeljek in torek vršila
v Sarajevu konferenca predstavnikov obrt-
niških zbornic in obrtnih odsekov skupnih
zbornic. Zbornico za TOI v Ljubljani sta
na tej konferenci zastopala načelnik obrt-
nega odseka in podpredsednik zbornice g.
Josip Rebek in član obrtnega odseka g.
Ivan Bricej z referentom g. dr. Josi-
pom Pretnarjem.

Na konferenci so razpravljali predvsem
o izvajanju in noveliranju obrtnega zaka-
na. Razpravljalo se je mnogo o določbah
§ 1. glede postranskih obrtnih del in pod-
jetij kmetijstva, ki osobito posegajo v me-
sarsko in vrtnarsko stroko, nadalje o ro-
kodelskih delavnicah kazenskih zavodov, o
obsegu domače obrti in poslovanju produk-
tivnih zadrug. Po daljši debati o razdelitvi
rokodelskih obrti (§ 31.) in o sorodnosti
rokodelskih obrti (§ 31.), glede katerih
ima slovensko obrtništvo važne izpremi-
njevalne predloge, je konferenca v glav-
nem upoštevala predloge zastopnikov ljub-
ljanske zbornice.

Konferenca je nadalje sklepala o obse-
gu obrtnih pravic, odnosno o zaščiti če-
ljske stroke (§ 141.) in o izdelovanju so-
dov in druge embalaže (§ 137.) ter o do-
ločbah glede pomožnega delavstva in va-
jenec v zvezi z zakonom o zaščiti delav-
stva in inspekciji dela (o čemer se bo še
razpravljalo na prihodnji konferenci).
Sprejeti so bili le nekateri konkretni pre-
dlogi ljubljanskih delegatov glede prakse na
podlagi sedanjih določb o vajencih in po-
močnikih. Sklenjeno je bilo tudi soglasno,
da se imajo mojstrski izpiti v vsaj državi
urediti podobno kakor je to urejeno pri
ljubljanski zbornici, osobito glede udeležbe
obrtikov pri izpiti.

Glede gradbenih in elektrotehničnih obr-
ti je bilo na konferenci ugotovljeno, da
določbe obrtnega zakona v mnogem ne
ustrezajo interesom strokovnega in gospo-
darskega razvoja teh obrtnih panog. Zar-
adi tega vprašanja, zlasti pa zaradi dolo-
čitve obsega obrtnih pravic se bo sklicala
pri trgovinskem ministru posebna anke-
ta predstavnikov vseh gradbenih strok ob
sodelovanju pristojnih zbornic.

Posebno obsežna in živahna je bila raz-
prava o vprašanju neupravičenega izvrše-
vanja obrti. Ljubljanska zbornica je po
svojem delegatu g. Rebeku predložila re-
solucije mariborskega protestnega zbora
glede šušmarstva ter obširno gradivo, ki ga
je zbrala od poedinih združenj.

Glede uvedbe zavarovanja obrtnikov so
ljubljanski in tudi drugi delegati opozor-
jali na nerazpoloženo obrtništva, ki v da-
našnjih časih ne more nositi bremen, ki
bi jih to zavarovanje povzročilo. Kljub temu
je konferenca zavzela stališče, naj se
izdela uredba, ki jo zakon obvezno pre-
pisuje, da pa se bo zavarovanje uvedlo
postopno, najprej za starost in onemoglost,
zavarovanje za slučaj bolezni in smrti pa
šele po uvidenosti poedinih zbornic. Pro-
drijo je načelo samostojnosti zavaroval-
nih institucij po poedinih banovinah. Trgo-
vinsko ministru naj osnuke naredbe iz-
dela sporazumno z zbornicami. Nadalje
je bilo sklenjeno, da se bo na prihodnji
konferenci v Skoplju razpravljalo o social-
ni zakonodaji, o davku na poslovni pro-
met, o pavšaliranju pridobitne za male
obrtnike (predlog ljubljanske zbornice) in
o osnutku zakona za pobijanje nezakonit-
nega obrtovanja. Konferenca je končno iz-
razila željo, naj bi se najbolj potrebne
spremembe obrtnega zakona izvršile z
amandmanom v prihodnjem finančnem za-
konu.

Resolucija

Poseben odbor, kateremu je načeloval g.
Rebek, je predložil konferenci resolu-
cijo, ki je bila soglasno sprejeta in pravi
med drugim:

Konferenca obrtniških zbornic in obrtnih
odsekov skupnih zbornic je po obširnem
vprašanju nezakonitega obrtovanja v naši
državi ugotovila, da je nezakonito obrto-

a. Tatvina kolesa. V nedeljo je neznan
storilec ukradel Jakobu Fiserju iz Podloga
pri St. Petru v Savinjski dolini izpred
Privosnikove gostilne v Dobrčah vasi ko-
lo znamke »Waffenrad« št. 3.917.488, evid.
št. 2-14.054-5.

a. Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30
zvočna opereta »Sezona v Kairu« in zvočna
predigra.

Z Jesenic

a. Jeseniška podružnica Sadjarskega in
vrtinarskega društva priredi v nedeljo 29.
t. m. ob 10. predavanje o prezimovanju
najak in zelenjave. Predaval bo strokov-
njak iz Ljubljane. Kdor se zanima, naj se
predavanja udeleži.

vanje zavzelo ogromne dimenzije in se raz-
širilo v toliki meri, da preti uničiti zaka-
nit obrtovanje in tudi pravne osnove, na
katerih temelji zakonito obrtovanje. Širje-
nje nezakonitega obrtovanja izpodbija ob-
stoj obrtnega stanu, ki predstavlja jedro
srednjega stanu in enega glavnih stebrov
reda in dela v vsakem narodu. Nadalje
ugotavlja konferenca, da obča upravna ob-
prelsta kljub zakonskim sankcijam s pre-
majhno energijo aplicirajo zakonske odred-
be proti nezakonitemu obrtovanju, v večini
primerov zaradi tega, ker se ne zavedajo
nevarnosti, ki preti zaradi širjenja nezako-
nitega obrtovanja v socialnem in gospodars-
kem pogledu.

Zaradi tega misli konferenca, da je po-
trebno čimprej sestaviti poseben zakon za
pobijanje nezakonitega obrtovanja, s po-
močjo katerega bi se z vso strogotostjo vzdr-
žali pravni odnosi, na katerih temelji za-
konito obrtovanje. Ker pa je treba s po-
bijanjem nezakonitega obrtovanja začeti
takoj in brez odlaganja, predlaga konfe-
renca, da se zaprosi g. minister za trgo-
vino in industrijo, da postopa za čas, do-
kter se ne uveljavi zakon o pobijanju ne-
zakonitega obrtovanja, v okviru obstoječih
zakonskih predpisov na sledeči način:

1. da se ob priliki izreka obsod zaradi
prestopkov zaradi nezakonitega obrtovanja
poleg redne kazni, v vsakem primeru za-
brani tudi nadaljnje delo, policijskim ob-
lastvom pa naj se ukaže, da izvrše izre-
čeno obsodo o prepovedi nadaljnjega de-
la takoj in v navzočnosti predstavnikov
pristojnega obrtnega združenja;

2. da se pri vsakem občem upravnem
oblastvu prve stopnje nastavi posebni
obrtovni-pravni referenti za vprašanja po
obrtornem zakonu, posebej pa še za pobija-
nje nezakonitega obrtovanja;

3. poleg prepovedi nadaljnjega dela naj
oblastva kaznovano odvzamejo tudi orodje,
brez oziroma nato, da-li je orodje njego-
va last ali ne;

4. postopek pri poizvedovanju je treba
znatno pospešiti, ker so pri dosedanjem
načinu postopke v največ primerih prijave
glede nezakonitega obrtovanja iluzorne;

5. da bi se delo pristojnih oblastev po-
spešilo, ukaži g. minister za trgovino izvoli
tako kakazati, da ob priliki poizvedovanja
po prejetih prijavah pristojne tudi pred-
stavnik pristojnega obrtnega združenja,
ki se mu naj v vsakem konkretnem primeru
dostavi prepis rešitve;

6. da bi opozori g. minister za trgovino
preko banskih upav s posebno okrožnico
vsa samoupravna telesa (občine, zavode,
ustanove itd.) na to, da pri razpisu licita-
cij upoštevajo samo ponudbe pooblaščenih
ponudnikov, ki so si preskrbeli zmoglostno
potrdilo za udeležbo pri licitaciji, izdano
od pristojne zbornice.

Konferenca je bila tudi v toliko zani-
ma, ker je soglasno priznala obrtnim od-
sekom skupnih zbornic, da intenzivno in
uspešno delujejo v interesu obrtništva. Da
se temu da poudarek na zunaj in pokaže
sloga in skupnem delovanju, je bilo sklenje-
no, da se prihodnje leto vrši konferenca v
okrilju Zbornice za trgovino, obrt in in-
dustrijo v Ljubljani.

Gospodarske vesti

— Odpor proti sanjskiemu načrtu za
Jugoslovensko združeno banko. Kakor smo
že poročali, se vršijo v Parizu pogajanja
glede sanacije Jugoslovenske udružene
banke, ki se naj izvrši na ta način, da bi
se odpisala vsa glavnica (185 milij. Din),
vse izkazane rezerve (55 milijonov) in še
latentne rezerve (25 milijonov), nakar bi
predvsem inozemski interesi vpisali no-
vo glavnico od 70 milijonov Din. Pogajanja
v Parizu vodita dr. Šverljuga in dr. Mažu-
ranič, dočim se je ravnatelj Antič že vr-
nil. Proti temu načinu sanacije se sedaj
upirajo, kakor poroča beograjska »Politi-
ka«, nekateri jugoslovenski delničarji. Ju-
goslovenski delničarji imajo okrog 90 do
100 milijonov sedanje glavnice. Zlasti de-
ličarji bivše Hrvatsko-slovenske zemaljske
hipotekarne banke in Bosanske banke, ki
so svoja le na pritisk inozemskih delničar-
jev pristali na fuzijo z bolno Hrvatsko-
ekskomptno banko in Agrarno komercijal-
no banko, se čudijo, odkod naenkrat izguba
od 250 milijonov dinarjev, ko je bilo še ne-
davno o priliki odobrenja zaščite po § 5.
zakona o zaščiti kmeta, ugotovljeno, da je
zakon le neilkviden, toda aktiven. Ju-
goslovenski delničarji so mnenja, da hoče na
ta način inozemski kapital zavzeti eno na-
ših trdnjav brez bitke in brez odpora.

— Priprave za kartelni zakon. Glede na
ponovno izneženo zahtevo, da se tudi pri
nas uredi vprašanje kartelov, ki povzročajo
že splošno nerazpoloženo proti industrijs-
kim podjetjem, je trgovinsko ministru
pozvalo beograjsko Centralo industrijskih
korporacij, da naj mu sporoči podatke o
karteljih, ki obstojajo pri nas, bodisi v smi-
slu sporazuma industrije glede prodajnih
cen ali pa glede prodajnih kondicij. Mini-
strstvo zbira podatke ne samo glede ugo-
tovitve, kakšni karteli obstojajo pri nas,
temveč tudi glede vsebine kartelnih dogo-
vorov, razlogov, ki so dovedli do ustano-
vitve kartela, glede razmerja članov karte-
la in izvenkartelnih producentov in glede
efekta kartelnih sporazumov na cene.

— Uveljavljanje trgovinske pogodbe z
Brazilijo. Vladi kraljevine Jugoslavije in
Zedinjenih držav Brazilije, sta se z izme-

njavo not sporazumeli glede uveljavljanja
trgovinskega sporazuma, sklenjenega med
obema državama 16. maja 1931 v Beogradu
in objavljenega v »Službenih novinah« 14.
marca t. l., na ta način, da dobi ta trgo-
vinski sporazum obvezno moč od 16. t. m.
naprej.

— Pred trgovinskimi pogajanjmi s Turčijo.
Kakor znano je izvoz naših izdelkov v
Turčijo skrajno otežkočen, ker v to državo
nimamo trgovinske pogodbe in se pri
uvozu našega blaga v Turčijo pobirajo
maksimalne carine, pogosto v večkratnem
znaku minimalnih carin, ki veljajo za bla-
go iz pogodbenih držav. Vsa dosedanja
prizadevanja, da pridemo s Turčijo do tr-
govinske pogodbe, žal niso dovedla do
uspeha, tako da doslej nismo mogli izko-
ristiti nobenih izvoznih možnosti v Turčijo.
Kakor je podoba, so sedaj zapreke, ki
so vsa povojna leta onemogočale skleni-
tev trgovinske pogodbe s Turčijo, več ali
manj odstranjene in je pričakovati, da bo
mo prišli v kratkem vsaj do provizornega
trgovinskega sporazuma s Turčijo na pod-
lagi največjih ugodnosti.

— Avstrijske železnice imajo 60.000 ak-
tivnih uslužbencev in 80.000 upokojevcv.
Položaj pri avstrijskih zveznih železnicah
se je zadnja leta ponovno poslabšal. De-
ficit, ki je leta 1930 znašal 47 milijonov
šilingov, se je že l. 1931 povzpela na 101
milijon šilingov, letos pa bo menda znašal
okrog 130 milijonov šilingov. Po podat-
kih, ki jih je podal avstrijski trgovinski
minister Stockinger, imajo avstrijske zve-
zne železnice sedaj skupaj s prevzetim per-
sonalom Južne železnice 60.000 aktivnih
uslužbencev, pri tem pa nič manj kakor
80.000 upokojevcv. To ogromno število
upokojevcv ni samo posledica okolnosti,
da so morale avstrijske zvezne železnice
po vojni prevzeti veliko število upokoje-
vcv, ki so službovali na območju ostalih
nasledstvenih držav, temveč tudi zaradi te-
ga, ker so po vojni lahkomišelnost nastavl-
jali personal, kar je dovedlo pred leti do
znatnih personalnih redukcij, ki so obre-
menile železnice s 43.000 novimi upoko-
jenici.

— Glavni prireditelj Ljubljanskega vele-
sejma v letu 1934. Uprava Ljubljanskega
velesejma sporoča, da se bosta vršila: XIV.
ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem
od 30. maja do 10. junija in jesenski vele-
sejem »Ljubljana v jeseni« s priključenimi
razstavami gospodarskega in kulturnega
znajača od 1. do 10. septembra.

— Znižanje diskonta na Poljskem. Bank
Polsky je z veljavnostjo od 26. t. m. zni-
žala diskontno mero od 6 na 5 odstotkov.

— Ustanove za uboge onemogle obrtnike
in trgovce odnosno njih vdove. Zbornica
za TOI v Ljubljani razpisuje za leto 1933.
za uboge onemogle obrtnike in trgovce, od-
nosno njihove vdove ustanove po 150 Din.
odnosno po 100 Din. Prošnje naj se pošljejo
Zbornici za TOI v Ljubljani do 25. no-
vembra t. l. Priloži naj se od občinskega
urada potrjeno dokazilo, da je prošilec
obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da
sedaj zaradi onemoglosti ne more več de-
lati in da je ubog, oziroma da je prosila
onemogla uboga vdova bivšega samostoj-
nega obrtnika ali trgovca.

— Dobave. Strojni oddelek direkcije
državnih železnic v Ljubljani sprejema do
30. t. m. ponudbe glede dobave 300 kg si-
kativa, 400 kg gorske krede, 40 kg brusil-
nega laka. Direkcija državnega rudnika Ka-
kanj sprejema do 7. novembra ponudbe
glede dobave 800 m bakrenega kabla, 3000
komadov vijakov, 270 kg žice, 24 komadov
železa, 100 kg kleja, šolske krede, terpen-
tinskega olja in 650 kg vijakov z maticami.
Direkcija državnih železnic v Subotici spre-
jema do 4. novembra ponudbe glede do-
bave 1000 komadov metel. Direkcija dr-
žavnega rudnika Kreka sprejema do 16.
novembra ponudbe glede dobave 50 komadov
kotlovnih cevi in 400 kg bombaža za čišče-
nje. — Direkcija državnega rudnika Vrdnik
sprejema do 9. novembra ponudbe glede
dobave 1200 m jeklenih vrvi.

Borze

27. oktobra

Na ljubljanski borzi se je danes dolar po
včerajšnjem padcu za malenkost popravil.
Prav tako se je nebiestno okrepil London.
Avstrijski šilingi so se trgovali po 8.70 (v
Zagrebu po 8.68, v Beogradu po 8.6250). V
grških bonih pa je bil promet na zagrebški
borzi po 41 in na beograjski po 40.50.
Na zagrebškem efektinem tržišču je bila
Vojna škoda zaključena nespremenjeno po
246. V ostalih vrednotah ni bilo prometa.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2308.74 — 2320.10
Berlin 1362.35—1373.16, Bruselj 798.02 do
801.96, Curih 1108.35—1118.5, London
180.75—182.35, New York 378.05—381.43,
Pariz 223.99—225.11, Praga 169.90—170.76,
Trst 301.24—303.64 (premija 28.5%). Av-
strijski šiling v privatnem kliringu 8.70.
Curih, Pariz 20.21, London 16.30, New-
York 344.50, Bruselj 72, Milan 27.22, Madrid
43.15, Amsterdam 208.90, Berlin 123.175,
Dunaj 57.50, Stockholm 84.10, Oslo 81.70,
Kobenhavn 72.80, Praga 15.33, Varšava
57.90, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd
11.61, London 28.67, Milan 47.94, New York
603.62, Pariz 35.58, Praga 25.74, Curih 176.01,
100 S v zlatu 128 S pap.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda
245.50 — 246.50, za december 244 — 245.50,
75% investicijsko 50 den., 4% agrarne 26
do 28, 7% Blair 34.50 — 35.50, 8% Blair
36.75 — 37.50, 6% begluške 36 — 37.75;
bančne vrednote: Priv. agrarna banka 225
do 228; industrijske vrednote: Sečerna
Osijek 135 — 163, Trbovlje 90 — 100.

Beograd. Vojna škoda 246. 245.50 zaklj.,
75% investicijsko 52 zaklj., 4% agrarne
27.25 zaklj., 6% begluške 37.50 zaklj., 8%
Blair 37 — 37.50, 7% Blair 35.50 bl., Na-
rodna banka 3670 — 3680, Priv. agrarna
banka 227. 225 zaklj.

Dunaj. Danav-Sava-Jadran 12.95, Državne
železnice 15.30, Trbovlje 11.80, Alpine-
Montan 9.35.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 27. oktobra. Začetni tečaji:
Pšenica: za december 85.25, za maj 88.25,
za julij 88.25; koruza: za december 47.25,
za maj 52.75, za julij 54.625; oves: za dec.
35.625; rž: za dec. 59, za maj 65.50.
+ Ljubljanska borza (27. t. m.) Tenden-
ca za žito mirna. Zaključen je bil 1 va-
gon stare koruze. — Nudijo se (vse za
slovenske poslaže, plačljivo v 30 dnehi):
Pšenica (no mlevski tarifi): baška 79.80 kg
150 — 152.50; baranjska, 78/79 kg 147.50

Beli zobje: Chlorodont

do 150; sremška, 78/79 kg 147.50 — 150;
koruza (po navadni tarifi): za oktober
125 — 127.50; moka: baška 0.250 — 255;
banatska 265 — 270.

+ Novosadska blagovna borza (27. t. m.)
Tendence nespremenljive. Promet 35 vazo-
nov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad;
Sombor, srednjebaška, slavonska 101—103;<

Iz življenja in sveta

Boben brzjavlja

Med pritlikavci
v pragozdovih Konga

Znani potovalec in misionar prof. Paul Schebesta je predaval te dni na zagrebški ljudski visoki šoli pred natlačeno dvorano o svojih potovanjih in doživljajih med notranjeafriškimi pigmeji. Schebesta se je specializiral za proučevanje tega zanimivega človeškega plemena, ki ima svoje zastopnike tudi v Zadnji Indiji in je svoja izvajanja ilustriral z bogatim diapozitivnim in filmskim materialom.

Notranjeafriški pigmejci, v katerih vidi znanost zrdnje potomce nekega pračloveškega plemena, je še zelo malo.

Živijo v najmanj raziskanih delih Konga in so zelo bojazljivi in nezaupljivi. Starejši potovalci vedo mnogo povedati o njihovi zahtevnosti in njihovih strupenih puščicah. V ozemlju, ki ga je prehodil prof. Schebesta in ki je dvakrat večje od Jugoslavije, jih živi kakšnih 25.000, govore pa 15 različnih jezikov, t. j. jezikov tistih zamorskih rodov, s katerimi živijo v simbiozi. Raziskovalec je našel na posamezne pritlikavce, ki so gladko

govorili po 5 jezikov,

znak njihove naravne inteligence, o kateri ima Schebesta sploh visoke pojme. V evropskih šolah bi njihovi otroci nič ne zasostajali za povprečnimi evropskimi vrstniki.

Pigmeji živijo v značilnih kočah, ki so podobne panjem in so po zunanosti za naše pojme naravnost strahotno grdi. Ne poznajo obdelovanja železa in lončarstva, svoje strašne sulice, lance, sol, tabak in drugo dobivajo od sosednjih zamorskih rodov, ki jim spet dajejo v zameno svoj lovski plen, slonovo kost itd. Moški hodijo vsak dan na lov in nabirajo sadeže, posebej spretnost kažejo

v lovu na slone,

ki jih obvladujejo tako, da se priplazijo do njih in jim z ostro klino sulice prerežejo

kite v piščalih, da se zgrudijo na tla. Seveda pa zahteva ta nevarni lov tudi številne žrtve. Zanimivo je, da si pigmeji v nasprotju z zamorci radi privoščijo šimpanzovo meso. Zamorci smatrajo namreč šimpanza za človeško bitje,

pritlikavci pa ne. Na misionarjevo vprašanje, zakaj ne smatra šimpanza za človeka, je neki pigmejec prav bistro odvrnil, da zato, ker šimpanzi ne poznajo ognja.

Kadar ima pritlikavec dovolj hrane za en dan — na jutrišnji dan nikoli ne misli — se vdaja plesu, katerega se udeležujejo že majhni otroci. Na filmu, ki ga je raziskovalec pokazal, je bilo videti, kako se je plazil celo neki

dojenček med plesalec

in posnemal kolikor je mogel, njihove kretnje. V drugem filmu je prikazal življenje po zamorskih vaseh, kjer ima ples tudi veliko vlogo. Videti je bilo tudi boben na razporek, ki nadomestuje pigmejem in zamorcem — brzjavljajo. Prof. Schebesta pripoveduje o tem značilno zgodbo. Da preizkusi, ali se morejo primitivci v resnici na dolge razdalje sporazumeti s pomočjo tega bobna, je poslal nekega nekega zamorca,

naj pokliče z njim svojo ženo,

ki je delala daleč od koč na polju, češ, da ji mora nekaj povedati. Mož je začel bobnati in deset minut pozneje je žena v resnici prišla na vso sopo naravnost k misionarju-ucenjaku in ga vprašala, kaj hoče — znamenje, da je boben dobro opravil svoje nalogo. Znana je zgodba, da so zamorci že tri dni po katastrofi prekomornika »Titanica« po vsej Afriki, tudi v najbolj oddaljenih delih, vedeli za to katastrofo in to samo po udarcih z bobnom, ki so razširjali vest od roda do roda, kakor ogenj po celini. Pretežna večina belokožcev v Afriki je dosti pozneje zvedela zanj navzlic vsem brzjavljavnim napravam in drugim modernim pripomočkom.

Zanimivosti iz Nemčije

Kaj je delal Göring na
Švedskem?

»Socialdemokraten« poroča zanimiva odkritja o namenu zadnjega bivanja pruskega ministrskega predsednika Göringa na Švedskem. Göring se je udeležil kongresa švedskih narodnih socialistov v Gothenburgu in je širno švedske najemal brezposelne, da bi uprizarjali atentate na švedske liste socialdemokratske smeri, ki so nemškemu režimu nasprotni. Baje je tudi priporočil pohod švedskih nar. socialistov na Stockholm, ki naj bi bil protest proti sedanjim vladi.

»Osel in njegova senca«

Nemški poslanik v Pragi je vložil protest proti reviji »Osel in njegova senca«, ki se predvaja v nekem praškem varietetu ter ni v bistvu nič drugega kakor satira na Hitlerjev režim v Nemčiji. Zanimivo je vedeti, da je ta revija narejena po neki Lukianovi anekdoti.

Četrť milijona slaboumnih

Nemški prof. Bumke ceni število slaboumnih, ki bi se morali podvržiti sterilizacijskemu postopku, na četrť milijona oseb. Ker se baš ti slaboumniki najmočnejše razmnožujejo, stoji sedanjí režim pred alternativo, ali naj dopušča, da se število slaboumnih še nadalje razmnožuje, ali pa da z enim mahom preseka gordijski vozec tega problema, ki bo za vselej preprečil takšno razmnoževanje.

»Makaroni in testenine...«

Čehoslovaške obmejne oblasti so ugotovile, da vtihotaplja nemški režim po prepovedi rajhovskih listov v Češkoslov. svoje dnevnike pod lažno deklaracijo makaronov in testenin. Oblosti so dobile nalogo, da nemške pošiljke natančneje preiščejo preden jih izročijo raznašalcem.

Francoski advokat v Nemčiji

Dr. Marcel Villard je eden izmed inozemskih odvetnikov, ki so kot priče in opazovalci prisostvovali lipskemu procesu proti požigalcem Reichstaga. Nemške oblasti so ga z dvema bolgarskima odvetnikoma ter enim Američanom vred prijele, ga iztirale iz sodne dvorane in zaprle. Te dni so ga izpustili in eskortirali na francosko mejo. Villard pripoveduje, da so z njim ravno v zaporu zelo kruto. Izgnali so ga, ne da bi ga predhodno obvestili o izgonu in šele ko je začel v ječi z glodavno stavko ter so se francoski zastopniki zavzeli zanj, so ga izpustili ter ga spravili do meje, kjer je zopet stopil v zlato svobodo.

Letos pozimi

bodo nosile Parižanke takšne originalne čepice iz črne in belega velurja

DOBRO JE ČE VEŠ...

da je te dni v Potsdamu pri Berlinu trčil avtomobil italijanskega prestolonaslednika Umbertoa in njegove žene Marije José v avtomobil, ki je pridrvel iz nasprotne smeri. Ne prestolonaslednik ne njegova žena, niti Umbertova sestra, ki je spremljala brata na vožnji, niso bili pri tem ranjeni; da v Rusiji silno primanjkuje živil, zaradi česar si ljudje pomagajo z živilniki;

da se po najnovejših znanstvenih ugotovitvah premakne Grönland vsako leto za 10 m proti evropski celinii;

da kani avstrijska vlada uvesti na svojih šolah italijanščino kot obvezni učni predmet;

da je italijanska vlada določila dve in pol milijardi lir za javna gradbena dela; da je ameriški predsednik Roosevelt zbolel na hripi;

da je v bližini Sacramento v Kaliforniji neko letalo padlo med električne žice in obviselo na njih. Ko so ga sneli, so našli v kabini zgorelo truplo pilota;

da je egiptovski prosvetno ministrstvo prepovedalo derviške plesne ter določilo, da se morajo derviški samostani spremeniti v javne šole;

da je v vasi Banatori na Rumunskem eksplodirala mlatilnica in ubila šest ljudi;

da so mandžurski generali dognali, da 40 odst. njihovih vojakov nima pojma o čitanju, pisanju in zemljepisju. Zato bodo uvedli v armado obvezne geografske učbenike;

da je v Nyiregyhazi zgorelo na polju neko osemletno dekletce, ki je kurilo ogenj za očeta in mater;

da so odkrili v bližini Füzesabonyja na Madžarskem interesantne najdbe iz bronzaste dobe;

da se je v Szegedinu zastropil dninar Albert Petrik zaradi strapnega jezika svoje zakonske polovice.

Tetovirana preteklost — vzrok ločitve

Hrani svoje ljubezni rajši v srcu, kakor na koži!

Leta in leta je ameriški državljani Jim Porter živel na morju, se vozil z ladjami iz pristanišča v pristan in v vsakem obmorskem mestu, kjer se je ustavljala njegova ladja, je imel ljubico, h kateri se je zatekel iz burje in viharja. Vsako teh ljubic pa je tudi

ovekovečil

s tetovirano sliko na svoji koži, ki se je po dolgih morskih vožnjah spremenila v pravo galerijo mornarjevih simpatij.

Mogoče bi se galerija izpopolnjevala do zadnjega prostora na koži, da ni nekega dne mornakar prejel obvestila, da sta umrla njegova priletna sorodnika brez otrok ter mu ostavila

50.000 dolarjev.

Naveličan nemirnega pomorskega življenja, je tedaj Jim Porter sklenil dati slovo mornarstvu in se naseliti kakor trgovec v New Yorku.

Toda New York ima, kakor vsako mesto, svoj ritem življenja in svoje zakone. Porterja ni nihče jemal resno, ker ni bil oženjen. Zato se je začel czirati po mladih vdovah in dekletih, na svoje prejšnje ljubezni po vseh lukah sveta pa je nehvaležno pozabil. Seveda, saj je hotel postati soliden trgovec, ne pa fičfirč z bogato preteklostjo ženskih poznanstev.

S posredovanjem nekega ženitbenega urada se je seznanil z žensko, ki je bila voljna postati njegova žena, toda šele potem, ko je videla

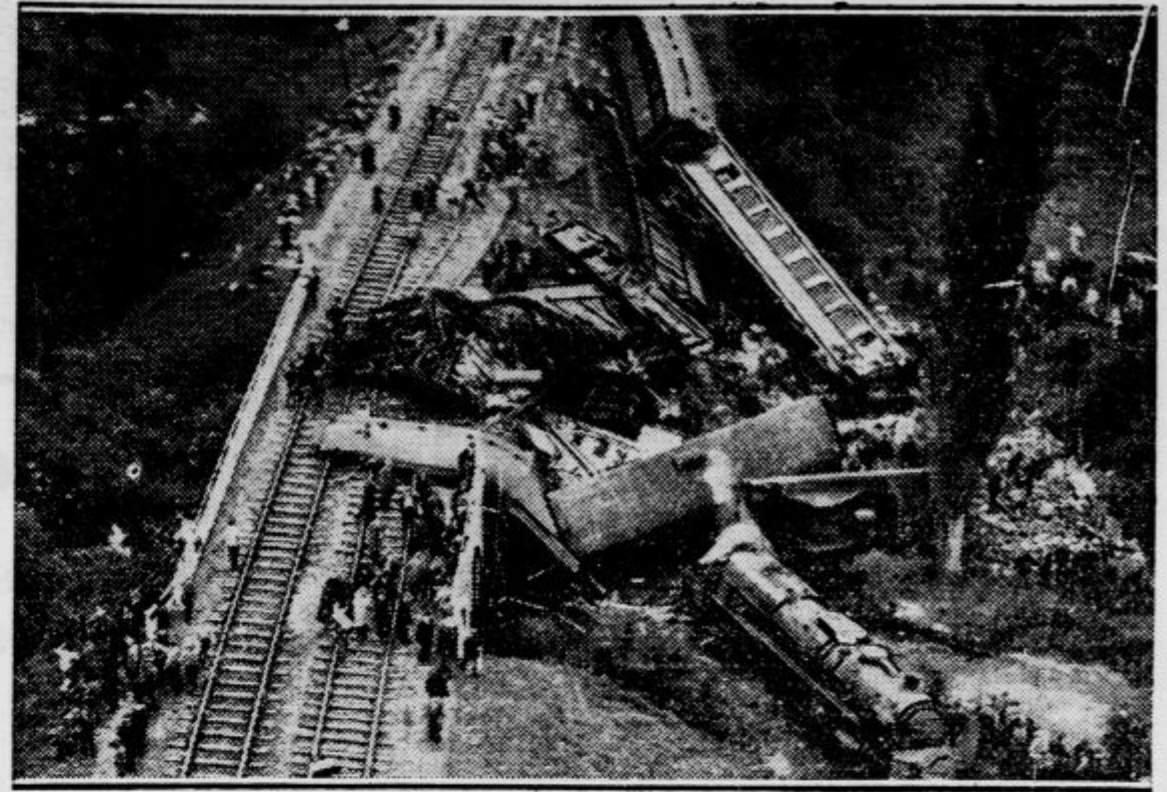
izvleček iz bančnih knjižic,

kjer je imel Porter naložen svoj kapital. Sklenila sta torej trgovski zakon. Do tu je vse šlo gladko. Ko pa sta se vrnila iz cerkve kot mož in žena ter je žena pogledala moža pod obleko, se je silno prestrašila. Kakor duhovi, so jele vstajati pred njenimi očmi in duhom figure, ki jih je

uzrla na moževi koži in so predstavljale mnogovrstno Porterjevo preteklost, o kateri ji ni bil znan omenil niti besedice. Torej hajdi pred sodišče! Jim je hotel to preprečiti s tem, da je obiskal nekega specialista, ki naj bi ga »očistil«. Toda zdravnik mu je izjavil, da se tetovirana koža ne da očistiti. Hočeš-nočeš je zdaj odšel tja, kamor ga je zvala pravica in razsodila so, da se zakon loči po krivdi moževe preteklosti, o kateri pričajo tetovirane slike žensk na njegovi koži.

Katastrofa brzovlaka Cherbourg — Pariz

Domnevni vzroki strašne nesreče

Prizorišče razdejanja, posneto iz letala

35 mrtvih, 19 hudo in 20 lahko ranjenih je bilanca polnočne železniške katastrofe pri St. Elieru na Francoskem. Silen dež je zadržal reševalna dela do jutra naslednjega dne.

Vzroki te velike nesreče so še sedaj za-

tračni povzročila katastrofo, ni posebno verjetna. Še največ verjetnosti ima domneva, da je kriv defekt na lokomotivi sami, morda prelom osi pri sprednjih kolesih. Pred kakšnim mesecem so železniški inženjerji ugotovili, da se jekleni žarki pri ko-

Prve žrtve, ki so jih potegnili izpod razvalin

viti v temo. Državno pravdnštvo je odredilo preiskavo, ki še ni zaključena. Smrt strojevodje, kurjača in vlakovodje je preiskavo oropala za najvažnejše in najbolj posredne priče, tako da je ta čas navezana na same hipoteze. Sprva so menili, da gre za sabotažno dejanje, kar je pa po dosedanjih ugotovitvah skoraj izključeno. Tudi domneva, da sta poškodba ali premik

lesih malo vdajalo in so jih nadomestili takoj z novimi iz niklovega jekla. Od tedaj je lokomotiva opravila že približno 1500 km in strojevodja ter kurjač sta se pred nekoliko dnevi izjavila, da gre v redu. Razni potniki pa pripovedujejo, da se je na lokomotivi že nekoliko minut pred nesrečo godilo nekaj nenavadnega.

Kraljeva krona v kleti

Najdba srečnega delavca v Kodanju

Pri podiranju prastare hiše v Kodanju je zadel te dni neki delavec v železno skrinjico, ki je morala biti po vsem videzu več sto let stara. Delavec je skrinjico oddal policiji, ki jo je s trudom odprla. Z velikim začudenjem so v njej našli

krasno zlato krono

in težko zlato ovratno verižico, kakršne so pred stoletji nosili skandinavski kralji. Sprva so menili, da je bil ta zaklad ukraden iz muzeja danskega kraljevega dvora, kmalu pa so se prepričali, da gre za doslej čisto neznane insignije starih danskih kraljev.

Zgodovinski eksperti kodanjskega vseučilišča so ugotovili, da

izvira krona iz 15. stoletja

in da je delo nemških draguljarjev iz ti-

stega časa. Na verižici je križ, kakršne so nosili tedanji katoliški cerkveni knezi. Naposled so dognali, da je oboje pripadalo kralju Kristijan II., ki je vladal od l. 1481. do 1559. Bil je zadnji katoliški kralj Danske in se je

boril proti reformaciji.

Stara poslopje, v katerem so odkrili zaklad, je moralo biti kakšno njegovo službeno poslopje ali pa njegova zakladnica. Vsekakor je sedaj njegova okolica strogo zastražena.

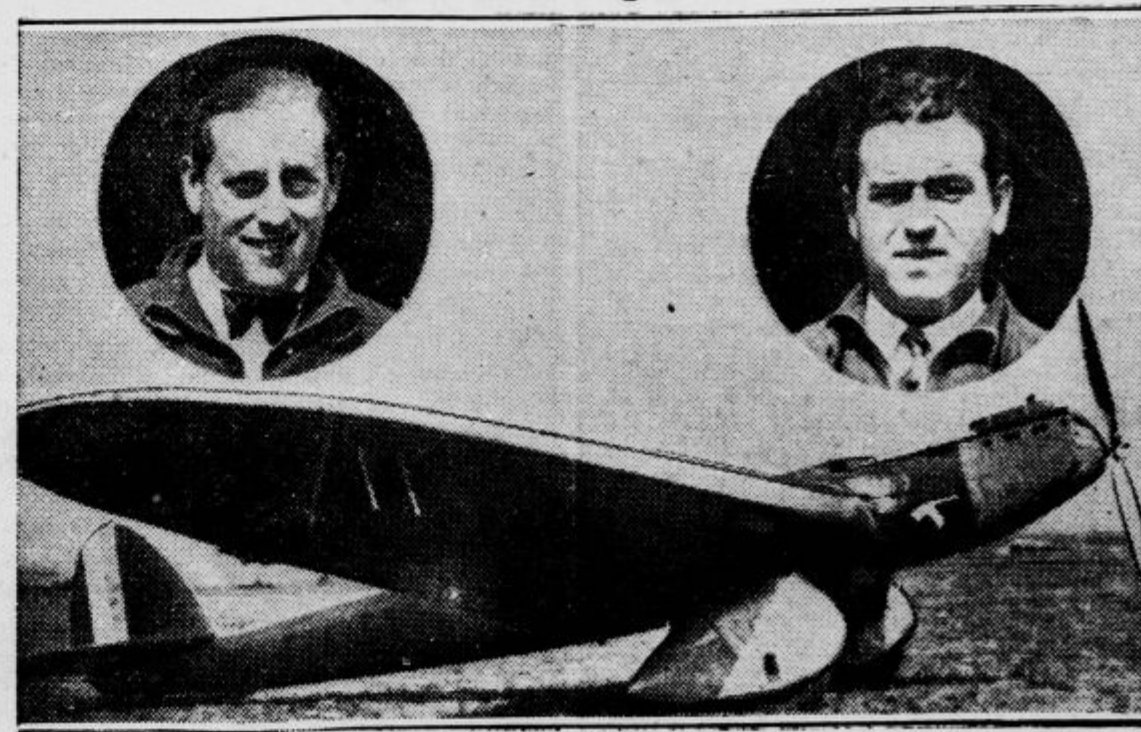
Delavec, ki se mu je posrečila ta dragocena najdba, dobi po zakonu izplačano tretjino njene vrednosti. Ker je na obeh predmetih veliko čudovitih draguljev, mu bo ta tretjina zadostovala za brezskrbno življenje vse dni.

Eden, ki je izplačal upnike

Baltimorski bankir Donoghue je oktobra 1923 propadel ter vzel vso gotovino, ki jo je imel v blagajni in v njo pobegnil. Pravkar poročajo, da je svoje upnike izplačal do zadnjega centa. Ob konkurzu je zadel bankirja živčni šok, ki mu je vzel govor. Pozneje je le polagoma okrevljal. Govoril ni več. Pač pa je brez vsakršnega predhodnega sporazuma svojim upnikom pošiljal vsak mesec toliko, kolikor je zaslužil za pokritje svojih dolgov. Ta gesta mu je pridobila popolno zaupanje pri upnikih. Zdaj, ko so upniki izplačani, izjavlja Donoghue, da ni izgubil govora zaradi živčnega šoka, marveč da je molčal zato, ker si je bil prisegel, da ne bo znil besedice, dokler ne bo svojih dolgov častno poravnal, kar se je ta mesec dokončno zgodilo.

Čitajte tedensko revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Polet kočeta ponoviti

Francoska letalca Assolant in Lefevre hočeta ponoviti svoj nepretrgani polet iz Orana v Karahi. Proga meri 6000 km.

Zaklad v Port Arturju

Neki ruski emigrant po imenu Aleksandrov, ki živi v Londonu, je zaprosil japonske oblasti za dovoljenje, da bi smel izkopati zaklad, ki leži po njegovih trditvah v ozemlju Porta Arturja. Zakopali so ga tja za časa rusko-japonske vojne l. 1905. in znaša baje 12 milijonov zlatih rubljev. Aleksandrov trdi, da je edini človek, ki ve za kraj tega zaklada. Doslej še ni prejel odgovora japonskih oblasti.

ANEKDOTA

Ko je bila Adele Sandrock še mlada in mična, ji je mož, igralec X., privedel nekega večera mladega in bojazljivega kolega za gosta. Sam je moral odpotovati nekam na gostovanje. Ko se je zjutraj vrnil, je našel oba pokojno speča v poročni postelji. Stopil je diskretno nazaj, toda pozneje, pri zajtrku, ji je v vlnjudni obliki izrazil svoje nezadovoljstvo. »Dragi,« je menila Adele, »on je sedel tu, jaz sem sedela tam, nobeden ni spregovoril besede — nekaj se je moralo vendarle zgoditi!«

VSAK DAN ENA

»Nu, kako pa se počuti vaš novi avto mobil?«

Zahvalno pismo v želodcu

Teodor Carvilha bi moral v neki portugalski kaznilnici prebiti vse življenje. Nekega dne, ko mu je paznik prinesel hrano, ga je našel v krikih in kričih na ležišču. S težavo je kaznenec sporočil pazniku, da je požrl v samomorilnem namenu celo pest železnih žebeljev in naj ga takoj operirajo.

Zebjle so zdravniki v resnici našli v njegovem želodcu, operacija je uspeša in Carvilha si je po dolgem trpljenju opomogel. Mislili so, da bo ta nauk kaj zalegal. Toda nekega dne so ga morali spraviti spet na operacijsko mizo, ker je bil požrl veliko število šivank. Niso mogli ugotoviti, kje si je bil te šivanke dobil. Zdravniki so mu šivanke izvlekli iz želodca, a pri tem so našli v njem majhno stekleno cevko, v nji se manjši listek z besedami: »Zahvaljujem se prsišču za ves trud, a tokrat gotovo ne bo zalegal.« Zdravniki se niso mogli ubraniti nasmeha, ko so čitali to originalno zahvalno pismo. Zal pa je Carvilha imel prav kajti operacija tokrat res ni uspeša. Jetnik je umrl po težkih mukah dva dni pozneje.

Tekme hrtov

Na Angleškem so precej udomačene dirke hrtov, a poskusi, da bi se prenesle tudi v kraje izven Anglije, se niso dobro obnesli, ker so nastopala proti njim zlasti društva za zaščito živali.

Iz Kapskega mesta pa sedaj poročajo, da južnoafriška vlada ne izdaja samo dovoljenja za takšne dirke, temveč, da jih celo propagira, ker si obeta od njih velike dohodke. Ze več mesecev so se vršile tam poskusne dirke, ki so privabile velike množice in pri katerih so se sklenale številne stave. Sedaj gradijo osem novih dirkališč za hrtje, živali same pa dobivajo iz Anglije. Doslej je v južni Afriki že kakšnih 60.000 dirkalnih hrtov, ki so veljali baše okrog 250.000 funtov šterlingov.

Surovost v ječi

Iz Košic poročajo, da so ondotne oblasti obsodile štiri stražnike zaradi pretepanja 41letne delavke Nagyjeve v zaporu. Bil so jo na nečloveški način z gumavkami, da bi jo prisilili k izjavi, da je kradla. Tepli so jo po podplatih tako dolgo, da je priznala čin, ki ga sploh ni izvršila.

Najstarejša pariška babica

madame Vignon je obhajala te dni 80letnico svojega rojstva

S P O R T

Senzacija sportne Ljubljane: gostovanje Hajduka

Jutri bo na igrišču Primorja vodil g. Dušan Petković iz Beograda veliko bitko med našim ligašem in splitsko enajstoricco

Z veliko napetostjo se v sprotnih krogih pričakuje Hajdukov nastop v Ljubljani. Predvsem zato, ker že dolgo nismo videli mojstrov, z morja igrati pri nas. Toda bili so časi, ko je Hajduk s svojo blestečo igrjo osvajal velik del sportnega sveta na obalah Sredozemskega morja in tja dol v Južno Ameriko ga je ponesla njegova slava. V tistih časih so se tudi v Ljubljani parkrat napolnila igrišča ob Hajdukovem nastopu, parkrat samo, ker Hajduka ni bilo z lepa dobiti v naše mesto.

Sedaj prihaja po dolžnosti. Krepko se je boril v začetnih fazah tekmovanja za naslov državnega prvaka. Naše moštvo je igralo svojo drugo tekmo s Hajdukom v Splitu in izgubilo z 0:3. Takrat smo zaplivali, da je tak poraz za naše fante časten. Toda čim se je Hajduk začel pojavljati tudi izven svojega igrišča, so se začele na tablici kopiti tudi negativne točke. Res, debaklov Splitčani tudi zunaj niso doživljali, pa so tudi tesni rezultati zadostili, da so ostajale točke drugod. Po sedanjem položaju v tablici Hajduk ne prihaja več resno v poštev za prvo mesto, pač pa bje

sedaj ostro borbo za drugo mesto. Za to reducirani cilj so mu pa potrebne vse razpoložljive točke, in ni dvoma, da bo skušal odnesti tudi iz Ljubljane obe.

Od našega moštva pričakujemo dobro in resno igrjo, tako, ki bi bila v stanju doseči tudi uspeh. Hajduk je dokazal, da zunaj ni nepremagljiv, naši so pa tudi že pokazali, da znajo doma ugnati tudi najmočnejše konkurente v ligi (Hašk. Gradjanski).

Po vsem tem bo tudi ta igra v znamenju neizvestnosti, ki traja od začetka in preko začetka tekme. Take igre obično najraje poseja, saj ostanejo tudi najsensacionalnejše prireditve s skromnim obiskom, če se v naprej ve, kdo bo zmagal.

Tekmo sodi g. Petković iz Beograda. Začetek ob 14.30, predtekma začne ob 13.

Predprodaja vstopnic za tekmo Primorje : Hajduk se vrši v trgovinah Banjani na Miklošičevi cesti in Baraga na Tyrševi cesti (nebotičnik) ter v kavarni Emona danes v soboto od 16.30 do 19. in v nedeljo od 10. do 12.

Lahkoatletski miting Ilirije

Jutri ob 10. priredi Ilirija na letnem telovadšču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju miting. Glavna točka je petboj, kjer se srečata naša odlična atleta desetbojec Zupančič Neli in Stepišnik Mijan, ki bosta v ostri borbi za prvo mesto skušala zboljšati državni rekord, ki ga drži zagrebški atlet Kallay. Borba za tretje mesto se bo vodila med Primorjajem Czurdo, Ilirijani Brunettom, Lejko in Fulkom.

Izven petboja nastopijo najboljši atleti Primorja in Ilirije, tako da bo borba v posameznih disciplinah za mesta zelo napeta. V tekni 200 m startajo za Ilirijo novi sprinterji Svetek, Pleteršnik, Otahal, za Primorje rutinirani Gabersček, Perpar in Skušek. V skoku v daljino dajemo prednost Stepišniku, ki bo skušal ponoviti svoj rezultat iz Aten s 6.64 m, marka, ki jo je pri nas dosegel svoj čas edini Primorjaš Korček. Met diska je zopet domena Stepišnika, ki je spremenil stil in nas bo mogoče jutri presenetil, za ostala mesta se bodo pa borili Primorjaš Serše in Ilirijani Dobovšek, Jeglič, Banko in drugi. V skoku v višino nastopijo Ilirijani Svetek, Puki, Stegu, Gregorka, Dečman, za Primorje Slanina. V tekni 1500 m se srečata reprezentanta Gabersček in Starman ter je vprašanje prvega mesta nereseno, za ostala mesta se bo pa vodila borba med Lejko, Ostermanom in Primorjajem Skuškom. V metu krogle se pomerijo za prvo mesto Ilirijani Neli, Stepišnik, Jeglič. V tekni 5000 metrov bomo videli zopet Bručana, ki je letos v odlični formi, talentiranega Starmana in Primorjaša Grada, ki je zopet v treningu in se bo skušal revanžirati za letošnje poraze, omeniti pa moramo tudi našega maritonačnega spornca, Senčarja in Ostermana, ki nas kaj lahko presenetijo.

Običnostu pripravljamo, da si miting, ki je dopoldanska prireditev ogleda v čim večjem številu, vstopnine ni.

Concordia : Ilirija

Jutri dopoldne bomo imeli na igrišču Ilirije sportno prireditev, kakršnih imamo vsako leto v Ljubljani le prav malo. V goste nam pride iz Zagreba znamenita concordijska družina, dolgoletni državni prvak, ki je veljal lani tudi za neoficielnega svetovnega prvaka.

Concordia nas poseti vsako leto samo enkrat, in sicer kadar se bori z domačim hazenskim predstavnikom za naslov državnega prvaka. Jutri nastopi proti Iliriji v revanžni tekmi za državno prvenstvo. Za nastop Concordie proti Iliriji vlada uravnotežen velik interes, saj njena družina menda že pet let ni bila poražena od jugoslovanskih hazenskih klubov. Letos je v svoji formi sicer nekoliko padla, je pa brez dvoma še vedno visoko nad vsemi našimi klubi.

Ilirija postavi proti Concordiji isto družino kakor preteklo nedeljo v Zagrebu. Ker sta obramba Ilirije in napad Concordie v isti formi, se nam obeta izvrstna in redek sportni užitek, katerega naša sportna javnost gotovo ne bo zamudila.

V predgri nastopita nosometni moštvi v borbi za prehodni pokal Ilirije.

Predgri začne ob 9.30, glavna igra Concordia : Ilirija pa ob 11. Igra se ob vsakem vremenu.

Službene obljave LNP

(S seje p. o. dne 25. oktobra 1933.)

Navzoči: g. Kuret, Novak, Oman, Vrhovnik, Kosirnik, Odsotni (upravičeno) g. Skuhala in Anko (neupravičeno) g. Zupanc, Stanko, Starec, rav. Šetina.

V nedeljo 29. oktobra se določijo prvenstvene tekme: v Ljubljani igrišče Primorje ob 14.30 državna ligina tekma Primorje : Hajduk, Split, Dovoli se predtekma Služboji odbor g. Kralj. Najbolj nad blagajno g. Jugovec. Primorje mora postaviti deset rediteljev. V Domžalah igrišče Diska ob 14.45. Diska : Sloja Služboji odbor g. Bizjak. Diska mora postaviti deset rediteljev. V Celju igrišče Atletik SK ob 13.30 Atletik SK : SK Laško. Služboji odbor g. Jegrišnik. Igrišče SSK Celja ob 14.45. SSK Celje : Ilirija. Služboji odbor g. Mahkovec. V Zagorju igrišče Sloje ob 14.45. Sloja : SK Litija. Dovoli se predtekma Sloja II. : Svoboda II. Služboji odbor g. Marn. V Trbovljah igrišče Amaterja ob 14.45. Retje : SK Trbovlje. Dovoli se predtekma rezerv Služboji odbor g. Božič. V Čakovcu ob 14.45 Čakovečki SK : ISSK Maribor. Služboji odbor g. Fischer. V Krškem ob 14.45 Krški SK : Sava. Služboji odbor g. Inž. Cerjak. V Mariboru igrišče Svobode ob 14.45. Svoboda : Mura. V Murski Soboti ob 14.45. Pano-nija : Gradjanski SK. V Ptuj ob 14.45 SK Ptuj : Drava. Služboji odbornike določi O. O.

Odobrijo se prijateljske tekme SK Hrastnik : Jugoslavija 29. 10. v Hrastniku Svoboda Zagorje : Dobrna 29. 10. ob 10 v Zagorju, Amater : SK Hrastnik 29. 10. v Trbovljah, SK Zalog : SK Domžale 29. 10. v Zalogu, SK Enakost : Slovan 29. 10.

mora seboj prinesiti propisno žogo ter postaviti primerne stranske sodnike in 2 reditelja, M. O.

Zbor lahkoatletskih sodnikov, Ljubljana. (Službeno.) Za miting Ilirije je odrejen tale sodniški zbor: vodja tekmovanja Karba Drago, vrhovni sodnik Kermavner Ivo, starter za teke Luin Mirko, starter za mete in skoke Stepišnik Mirko, sodniki za mete in skoke Potokar, Cimperman, Bredač, Baltič, časomerilci in sodniki na cilju Sancin Savo, dr. Kuhelj, dr. Alujevič, geom. Černe, Kos, Windisch, Pevalek, Vidic, Kermavner, Mihel, Megušar, Gnidovec, zapisničarja Mahkovec Lojze in Grünfeld Polde.

Prvenstvo dravske banovine v table tennisu. Seja pripravljalnega odbora drevi ob 18. v restavraciji Keršič.

Smučarski klub Ljubljana poziva tekmovalce, da se v nedeljo udeležijo polnoštevno kondicijskega treninga. Zbirališče za daljšo turo je pri stadionu na Tyrševi cesti ob 7. zjutraj, za krajšo turo pa ob 8. uri pri dolenskem mostu. Povratek že okrog 13. ure.

Službeno iz OZDS pri LNP. Za predtekmo v nedeljo na igrišču Primorja ob 13.15 se delegira g. Ramovž.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Ligno moštvo mora biti danes ob 18.30 pred Emono.

ASK Primorje (lahkoatletika sekcija). Na mitingu Ilirije v nedeljo ob 10. na telovadšču Sokola v Tivoliju so prijavljeni naslednji atleti: Csurda, Perpar, Gabršček, Skušek, Gerše, Skrbinšek, Slanina in Grad.

Vsi imenovani morajo urediti glede opreme v soboto popoldne na igrišču s trenerjem in biti v nedeljo dopoldne na tekmovalnem prostoru najpozneje ob 9.30.

SK Ilirija. Zaradi obnega zbora v ponedeljek 30. t. m. ob 19.30 v dvorani Delavske zbornice bo drevi ob 20. v restavraciji hotela Štrukelj članski sestanek. Polnoštevilo!

SK Ilirija (lahkoatletika sekcija). Atleti, ki nastopijo jutri na mitingu, naj bodo najkasneje ob 9.30 v garderobi zimskega kopališča. Opremo prinesite seboj.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Jutri igra rezerva ob 9. trening-tekmo s SK Svobodo. Vič. Popoldne prij. tek. kot predtekma s Primorjem. Postave moštva v garderobi na igrišču.

SK Reka. Za pokalno tekmo naj bodo jutri ob 8.30 na igrišču Ilirije Jaka, Petrovič, Kokali, Korli, Čuha, Skočir, Rozman, Drage, Laznik, Anc Erjave.

SK Sloja. V nedeljo igramo v Domžalah. Ob 13. naj bodo na glavnem kolodvoru Premrl, Trobec, Pepi, Zupančič, Starman I., Starman II., Senčar I., Ninković, Fonze, Starman III., Podrekar, rez. Lejka. Stranski sodnik Samar.

SK Zalog. V nedeljo igramo na domačem igrišču s SK Domžale. Rezerva igra ob 13.30 proti rezervi SK Domžale. Prvo moštvo nastopi proti I. moštvo istega kluba ob 15. v tejle postavi: Papler, Boben I., Ambrož, Boben II., Kočjančič, Kralj, Rudi, Jaka, Edi Hans, Bezljaj. Drevi ob 20 je odborora seja.

tivno zelo napreduje, dočim bo potrebno glede kvalitete zelo pomnožiti prednjaške vrste, da se bodo v nekaj letih tudi vse nove osnovne edince konsolidirale. V to pa bodo pripomogle vse župe, ker vse težijo za tem, da se v bodoče število novih edincev kolikor mogoče omeji, zato pa naj se vsa komaj nastala društva in čete ojačijo.

Več časa je trajala tudi debata o bodoči sokolski zadrugi. Pri tem so bila mnenja zelo deljena, tako da se je izkazala potreba, da se vsa vprašanja še enkrat temeljito predela v vseh središčih in seve tudi v saveznem gospodarskem odseku, da se bo, ako se že hoče, ustvarilo nekaj dobre in resnično efikasne. Na koncu dnevnega reda so podali tudi savezni funkcionarji krajsa poročila, nakar je br. Gangl zaključil uspeši zbor.

Sokol v Trzinu priredi 30. t. m. ob 20. pod okriljem ZKD v Sokolskem domu predavanje o aviatiki kot modernem prometnem sredstvu. Predaval bo g. dr. Stane Rappe, narodni poslanec. Vabljeni!

Iz življenja na deželi

Iz Trbovelj

— Predavanja tukajšnjega Esperantskega kluba o pomeni mednarodnega pomočnega jezika esperanta bo danes ob 18. v Sokolskem domu. Predaval bo g. Kozlevčar iz Ljubljane. Vstop prost. Vabljeni!

Iz Hrastnika

h— Kino Sokol bo predvajal v soboto in nedeljo vefilim, v katerem nastopita Jan Kiepara in Brigita Helmova. V predgri najnovejši zvočni tednik in miška Miki.

★

BLEED. Zvočni kino »Bled« bo predvajal ob pol 21. in jutri v nedeljo ob pol 16. in 21. veselo opereto v nemščini »Moja boš«. Kot dodatek risani zvočni film »Detektiv Bimbo« in nov Foxov tednik.

SV. PETER POD SV. GORAMI. Občinske volitve v naši občini so prinesle sijajno zmago JNS. Novi župan g. Planinc Ivan je dobil 432, a opozicija 249 glasov. S tem so šentpetranci pokazali, da nočejo več povratka starih strankarskih časov. Opozicija je napela vse sile, da bi zbegala volitve in širila je razne izmišljotine, toda njen trud je bil zastonj. Naš narod noče besed, hoče dejanj. Volilci so pokazali, da je St. Peter napreden, nacionalen in vdan sedanemu režimu. Po končanih volitvah so volilci burno pozdravljali novega župana g. Planinca in vzklkali naprednemu in nacionalnemu občinskemu odboru.

Sokolstvo

Posvetovanja sokolskih delavcev v Beogradu

Izvršni odbor in načelnštvo sta skličeala za pretekli teden v Beograd na skupno posvetovanje vse župne staroste, načelnike, načelnice in prosvetarje. Namen tega zborovanja je bil, da se prednji sokolski činitelji upravne, telovadne in prosvetne stroke kolikor mogoče spoznajo medsebojno in da obenem dobe potrebni pregled o celotnem delu, zlasti pa v načelnštvu. Že misli sama na sebi je vsega upoštevajna vredna, saj je potrebno za doseg skupnega smotra tudi skupno delo, ki se pa najbolje spozna, ako smo točno informirani o njem v vseh pravih. Zato moramo kar pozdravljati zdravo zamisel načelnštva, izvršnega odbora in prosvetnega odseka ter izrekamo željo, da bi se slični sestanki vršili večkrat, ker so veliko bolj prikladni kakor pa savezna glavna skupščina z ogromnim številom delegatov iz žup. Saj zadošča, da se sestanejo prednji vodniki v vseh smereh sokolskega dela, ki naj imajo polnomočje svojih organov, ki jim v župah načelujejo.

Sestanek se je vršil v dvorani Sokola I. na letnem vežališču in je bil obiskani od strani vseh žup razen užiske, ki se je opravičila. Vodila sta ga izmenoma savezni načelnik br. Ambrožič pri tehničnem delu dnevnega reda, in br. Gangl pri ostalih točkah. Dasi se je razpredla pri marsikateri točki dnevnega reda mestoma tudi ostra debata, je bilo vse delo v lepi harmoniji odpravljeno že v enem samem dnevu, četudi sta bila določena dva zborovalna dneva. S tem je doprinesel dokaz, da so bili vsi udeležniki zbora prepričani, da leži moč uspeha same v čim enotnejšem izvajanju in razumevanju.

Poročilo načelnštva je podal načelnik br. Ambrožič, ki je omenil med drugim zlasti dobro uspehi ljubljanski polkrajinski zlet, nato pa je orisal zlet nemških turnerjev v Stuttgartu, kamor je poslal SKJ dva opazovalca, saveznega načelnika in br. Trčka. Dalje je omenil mednarodne tekme v Budimpešti, sodelovanja slovenskega sokolstva, razne tečaje, priprave za pokrajinska zleta v Sarajevu in Zagrebu 1934, potem razne vrste podrobnega dela, sodniške šole itd. Nato je poročal o letošnjih smučarskih tečajih in tekmah, dojaknil se je vprašanja odnošajev med Sokolstvom in sportom, načel je vprašanje dobrih župnih prednjaških šol, savezne šole v obliki internata in še mnogo drugih zadev. Potem, ko se je načelnštvo poročilo temeljito pretreslo, je bilo soglasno sprejeto, nakar je zbor rešil celo vrsto raznih notranjih vprašanj, pravilnik za savezne smučarske prednjake, dalje načrte za društvene, župne in savezne prednjaške šole, pravilnik o obveznih minimalnih strokovnih knjižnicah za manjša in večja društva, potem predlog za prirejanje vsakoletnih taborev naraščajo v večjih množinah, predlog o spremembi postopka pri saveznem prednjaškem izpitu, pravilnik o danih pri sokolskih tekmah. Pri vseh točkah so stali župni načelniki in načelnice kakor tudi prosvetarji in staroste celo vrsto dodatnih predlogov in misljenj, ki jih je br. načelnik vse osvojil ter omenil, da bo skušal v definitivnih predlogih ustreči vsem željam poedinih žup.

Zanimivo je bilo razpravljanje popoldne, ko je šlo za župne prednjake, ki jih mora po sklepu letošnje glavne skupščine plačevati savez. V tem je bilo doseženo popolno soglasje in ob sedaj savez sklep glavne skupščine po vseh pojasnilih in dodatnih ureditvah izvršil, s čimer bo napravljen znaten korak naprej, župe pa bodo razbremenjene dosedanjih izdatkov v to svrhu ter jih bodo lahko uporabile v druge potrebne namene.

Na sestanku se je med drugim govorilo tudi o nameravani spremembi zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije in so bila delegatom v tem pogledu dana zadostna pojasnila. Dalje so podali vsi župni starešine zaupna poročila o stanju sokolskega pokreta v njihovem območju. Zelo izčrpno je poročal zlasti starosta mostarske župe br. Čedomir Milič. Tu se je pričel svojočasno veliki pokret prenosa sokolskega dela tudi v najmanjša sela. Razume se, da so bili tudi ostali referati zelo zanimivi in so pokazali, da v splošnem Sokolstvo kvantita-

Radio Senzacija 1933-34.

"HIS MASTER'S VOICE" APARAT R 28 P

Ta novi superheterodin radio-aparat za sprejemanje EVROPE in AMERIKE deluje na dveh področjih valov, in to:

100 — 214 m	200 — 550 m
(1400 — 2800 Kc)	(540 — 1500 Kc)

Izmenični tok 220 V.

S tem aparatom zamorete sprejemati tudi amaterske emisijske postaje kratkih valov.

Aparat je opremljen z najnovejšim dinamičnim zvočnikom.

NEDOSEGLJIVA SELEKTIVNOST
NEDOSEGLJIV V TONU
NEDOSEGLJIV V CENI

Proti gotovini

Din 3200.—

na obroke

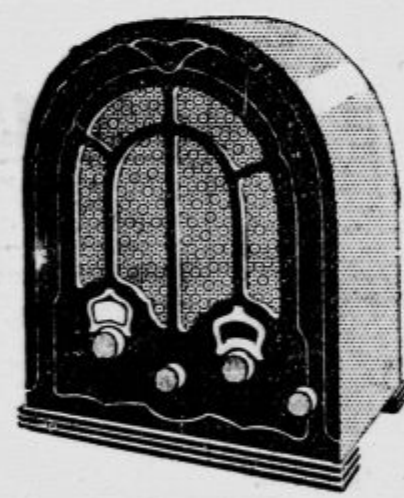
Din 3500.—

Na plačilo Din 1400.—, ostanek 300.—
v 7 mesečnih obrokih po Din 300.—

Dobi se v vseh trgovinah te stroke in pri glavnem zastopstvu

THE GRAMOPHONE COMPANY LTD.

M. MAJSTOROVIĆ, Zagreb, Račkoga ul. 2.

Občina Ljubljana
Mesto: pregrebeni svet

V neizmerni žalosti naznanja FRAN PLANINEC, viš. rev. drž. žel. v pokoju, v svojem in v imenu rodbin PATERNOSTER in GREGORIG, da je umrla ljubljena hči oziroma sestra, svakinja in teta, gospodična

ADELA PLANINEC

Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 29. t. m. ob 14. uri izpred mrtvaške veže drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo brala dne 30. t. m. ob 14. uri v župni frančiškanski cerkvi v Šiški.

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, dne 27. oktobra 1933

11225

Danes se je nenadno preselila v večnost naša iskreno ljubljena sestra in teta, gospa

NINA IVANČIČ-DEU

upokojena učiteljica in vdova po davčnem uradniku

v 87. letu starosti.

Pogreb bo v nedeljo, 29. oktobra, ob 3. popoldne iz hiše žalosti.

Ljutomer, dne 27. oktobra 1933.

Žalujoči ostali.

